

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Bakalářská práce

2017

Michaela Vaníčková

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Bezpečnost a občanská společnost v místě bydliště
Bakalářská práce

Autor: Michaela Vaníčková
Studijní program: B6703
Obor: Sociologie obecná a empirická
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.

Hradec Králové, 2017

Zadání bakalářské práce

Autor: Michaela Vaníčková

Studium: F14BP0135

Studijní program: B6703 Sociologie

Studijní obor: Sociologie obecná a empirická

Název bakalářské práce: **Bezpečnost a občanská společnost v místě bydliště**

Název bakalářské práce AJ: Safety and civil society in the living place

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Bakalářská práce představuje empirické šetření. Tématem práce je bezpečnost ve městě Nový Bydžov, problémy spojené s vnímáním a zajištěním bezpečnosti ve městě. Práce se orientuje na roli občanské společnosti při řešení bezpečnosti. Součástí práce je analýza postupu, který je ve městě realizován v součinnosti místních aktérů. Popisuje preventivní programy městské policie a Policie ČR pro vytvoření bezpečného prostředí. Hlavní metodou bude kvalitativní metoda s uplatněním zejména techniky řízených rozhovorů. Výběr respondentů bude proveden na základě analýzy terénu.

Brokl, Lubomír. Hledání občanské společnosti. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2002. Dobrovský, Ilija. Pouliční násilí v EU: skupiny mladistvých a násilí na veřejnosti: Bezpečnost, demokracie a města Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013. Jíchová, Jana; Temelová, Jana. Kriminalita a její percepce ve vnitřním městě: případová studie pražského Žižkova a Jarova. Geografie, 2012. Kašparová, Zuzana. Síly a prostředky Policie ČR využitelné při MU a KS v rámci ochrany obyvatelstva. 2016. Keller, J. "Střední vrstvy a občanská společnost." Sociální studia, 2000, 5: 153-164. Koníček, Tomáš; Kocábek, Pavel; Křeček, Stanislav. Městské kamerové dohlížecí systémy. Praha: Odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR, 2002.

Garantující pracoviště: Katedra sociologie,
Filozofická fakulta

Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 12.12.2016

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením PhDr. Miroslava Joukla, Ph.D. a použila jsem uvedenou literaturu a prameny.

V Novém Bydžově, dne 20. 4. 2017

.....

Michaela Vaníčková

Anotace

Vaničková, Michaela. 2017. *Bezpečnost a občanská společnost v místě bydliště*. Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové s. 45 Bakalářská práce.

Bakalářská práce představuje empirické šetření. Tématem práce je bezpečnost ve městě Nový Bydžov, problémy spojené s vnímáním a zajištěním bezpečnosti ve městě. Práce se orientuje na roli občanské společnosti při řešení bezpečnosti. Součástí práce je analýza postupu, který je ve městě realizován v součinnosti místních aktérů. Popisuje preventivní programy městské policie a Policie ČR pro vytvoření bezpečného prostředí. Hlavní metodou je kvalitativní metoda s uplatněním zejména techniky řízených rozhovorů.

Klíčová slova: Bezpečnost, občanská společnost, městská samospráva, Nový Bydžov

Annotation

Vaničková, Michaela. 2017. *Security and civil society in the living place*. Hradec Králové: Faculty of Arts, University of Hradec Králové. 45 pp. Bachelor Degree Thesis

This Bachelor thesis presents an empirical investigation. The following thesis focuses on safety measures in Nový Bydžov, specifically, the problems associated with perception and ensuring security in the city. This is achieved by focusing on the role of civil society in security solutions. It contains an analysis process that is implemented in the cooperation of local actors. Preventive programs for the police officials of the Czech Republic and local police are described to create a safe environment. The main research method is a qualitative method using particular structured interview techniques.

Keywords: Security, civil society, the municipal government, Nový Bydžov

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce PhDr. Miroslavu Jouklovi, Ph.D. za jeho odborné vedení práce a cenné rady.

Zároveň děkuji všem respondentům, kteří mi poskytli rozhovor pro uskutečnění tohoto výzkumu.

Obsah

Úvod.....	1
1. Stav dosavadního poznání	3
1.1 Teoreticko – konceptuální pojetí občanské společnosti	3
1.2 Problematika bezpečnosti a bezpečí	7
1.2.1 Veřejná správa	10
1.2.2 Policie ČR.....	11
2. Problematika bezpečnosti ve městě Nový Bydžov	12
2.1 Stručná charakteristika města Nový Bydžov	12
2.1.1 Obyvatelé Nového Bydžova.....	13
2.1.2 Kultura	13
2.1.3 Sport	13
2.1.4 Partnerská města Nového Bydžova	14
2.2 Bezpečnost ve městě Nový Bydžov	15
2.2.1 Případ znásilnění ve městě	16
2.2.2 Ministr vnitra Radek John navštívil město	17
2.2.3 Petice občanů za zvýšení bezpečnost	18
2.2.4 Pochod extrémistů ve městě	19
2.2.5 Komise pro bezpečnost v městě Nový Bydžov	20
2.2.6 Městská policie města Nový Bydžov	21
2.2.7 Asistence a prevence kriminality ve městě Nový Bydžov	22
2.2.8 Městský kamerový dohlížecí systém.....	24
2 Formulace hlavního cíle výzkumného šetření a výzkumné otázky	26
3 Analytická část.....	27
3.2 Výzkumné metody, popis organizace a průběhu výzkumu	27
3.3 Průběh rozhovoru	28
3.4 Způsob získávání a zpracování dat.....	28
3.5 Rizika rozhovoru	29
3.6 Výběr vzorku respondentů.....	29
4 Kódování.....	30
4.2 Rozebrání rozhovorů	30

4.3	Analýza dat	36
	Závěr	39
	Seznam použité literatury:	41
	Seznam příloh	

Úvod

Bezpečné prostředí je velmi důležité pro každodenní život občanů. Pocit bezpečí je neodmyslitelně spjatý s různými riziky. Bezpečnost i rizika jsou vždy zatíženy subjektivními pocity.

Současná společnost je vystavena celé řadě rizik a ohrožení, proto je pocit bezpečí pro jedince velmi důležitý. Ve snaze zajištění bezpečí často vstupujeme do různých konfliktů. Bezpečnost nesouvisí jen s veřejným pořádkem a bojem proti terorismu nebo drogám. Bezpečnost souvisí také s kvalitou života občanů, jak v přítomnosti, tak i v budoucnosti.

Jako téma své bakalářské práce jsem zvolila „Bezpečnost a občanská společnost v místě bydliště“. Pro toto téma jsem se rozhodla z důvodu, že ve městě Nový Bydžov žiji a každodenně se potýkám s problémy, které toto město provází, ať to je narušování veřejného pořádku, výtržnictví či narkomanie. Zajímalo mě, jak toto město vnímají občané, zda se v něm cítí bezpečně a co by ve městě změnili. Dále se chci zabývat spokojeností obyvatel s životem ve městě Nový Bydžov, jak občané vnímají bezpečnostní situaci, či zda postřehli zlepšení podmínek pro spokojený život ve městě, zejména od posledních incidentů, které bylo zapotřebí řešit.

Jako cílovou skupinu jsem zvolila občany města Nový Bydžov, kteří vytvářejí místní občanskou společnost. Úloha občanské společnosti je při zabezpečení a řešení bezpečnosti jedním z nepominutelných faktorů a je důležité zkoumat, jakou reálnou úlohu v místě plní.

V první části této práce se zaměřím na problematiku z teoretického hlediska. Je potřeba si nejprve ujasnit, jak budu pohlížet na občanskou společnost. Dále se budu zabývat pojmem „bezpečnost“.

Další kapitola práce obsahuje již empirické poznatky. V empirické části se budu věnovat cílové skupině, výběru vzorku a sběru dat. Jako hlavní výzkumnou metodu jsem použila kvantitativní výzkum v podobě rozhovorů dle volného scénáře. V tomto šetření jsem provedla devět rozhovorů.

V analytické části této práce popíši výzkumné metody a popis průběhu výzkumu. Dále se zaměřím na to, jaká rizika jsem ve výzkumu shledala a jak jsem je vyřešila. V analytické části ukáži kódování rozhovorů a jejich rozbor.

V závěru práce shrnu výsledky šetření, dosažení cílů a nastíním možné řešení identifikovaných problémů.

V seznamu použité literatury jsem uvedla všechny literární a internetové zdroje, které jsem v bakalářské práci použila. V přílohách jsem přiložila seznam obrázků, tabulek, ukázkou transkripce rozhovoru a seznam použitých zkratk.

1. Stav dosavadního poznání

1.1 Teoreticko — konceptuální pojetí občanské společnosti

Termín občanská společnost vznikl již v 18. století [Kubelková 2015]. Termín občan je znám od starověku. Spojení občanská společnost je ale velice rozsáhlý pojem a souvisí se vznikem moderní společnosti.

Do občanské společnosti spadají, mimo jiné, tyto instituce: nevládní neziskové organizace, zájmové skupiny, obchodní sdružení, náboženské organizace, některá profesní sdružení, ... Především jsou to ale lidé schopni sebeorganizace v různých situacích, jako je např. sepsání petice aj.

Občanská společnost je tématem řady vědců v několika různých oborech, s různou optikou pojmání občanské společnosti.

V českém prostředí se občanská společnost začala tvořit v průběhu 19. století. Stalo se tak v souvislosti s národním obrozením a emancipací české společnosti usilující o vlastní rozvoj a vlastní státnost. Rozvoj české občanské společnosti je patrný v samostatném Československu. Období rozvoje občanské společnosti bylo narušeno nacistickou okupací v roce 1938. Tato změna pokračovala nadále i za komunistické totality. Občanská společnost poté začala nově vznikat a působit se sametovou revolucí v roce 1989. Po roce 1989 se pak začali dostávat do konfliktu kvůli roli občanské společnosti v České republice Václav Havel s Václavem Klausem.

Pro Václava Havla byla demokracie a občanská společnost jako „dvě strany téže mince“ a viděl v nich jeden z hlavních cílů české polistopadové politiky. Václav Havel byl propagátorem toho, že moderní demokratický stát potřebuje pestrou občanskou společnost a ne pouze státní správu, politické strany a soukromé podniky. Chtěl, aby společnost zahrnovala veškeré na státu nezávislé instituce, jako jsou neziskové organizace, akademická obec, spolky, církve a odbory. Tvrdil, že všechny tyto instituce umožňují člověku žít mnohem plnějším a tvořivějším životem, dále přispívají ke stabilitě státu.

Naopak pohled Václava Klause se dost značně od pohledu Václava Havla lišil. Václav Klaus viděl v občanské společnosti mimo jiné prvky korporativismu, ve kterém organizace bez demokratického mandátu zasahují do veřejného i politického dění. Václav Klaus se k občanské společnosti stavěl velmi nedůvěřivě. Občanská společnost podle něj ztělesňovala komunitarismus, „neideologickou doktrínu“, která se z jeho pohledu snažila o „překonání“ západní demokracie a standardní demokratické politiky a vybízela k ostrážitosti před obhájci „nepolitické politiky“, elitářských přístupů a „třetích cest.“ [Znoj 2000]

Rozdělení občanské společnosti podle funkce

Podle autora [Skovajsa 2010] se občanská společnost dělí podle funkce na:

- organizace poskytující služby (sociální, humanitární, ...)
- organizace, které se snaží dosáhnout společenských či politických změn

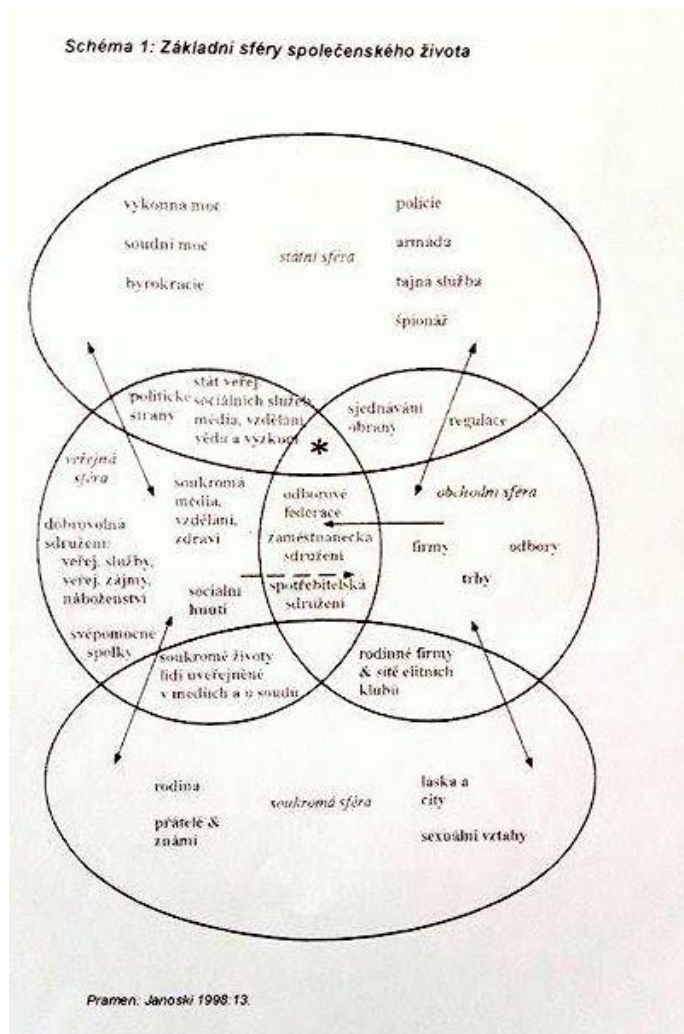
Rozdělení občanské společnosti podle velikosti

Dále se podle autora [Skovajsa 2010] dělí občanská společnost podle velikosti a organizačního uspořádání na:

- malé organizace: organizace s nízkou úrovní byrokracie, vzniklé díky potřebám lokálních komunit.
- velké nadnárodní organizace: organizace s propracovanou organizační strukturou, která odpovídá množství projektů a peněz, se kterými organizace disponuje.

Občanská společnost zahrnuje ovšem daleko širší pojetí, kdy občané reagují na nějaké problémy, události a vyjadřují své postoje na veřejnosti. Občanská společnost bývá v průniku jak sféry soukromé, politické (popř. místní samosprávy), tak ekonomické. V lokálním prostředí je spolupráce občanské společnosti a dalších aktérů místního života a rozvoje daleko více propojena (jako je např. v Novém Bydžově spolupráce občanů s asistenty prevence kriminality).

Schéma 1: Základní sféry společenského života

Zdroj: Brokl, L. 2002. Hledání občanské společnosti. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky.

Toto schéma člení společnost na čtyři interaktivní komponenty: státní sféru, soukromou sféru, obchodní sféru, veřejnou sféru. Tyto sféry se navzájem překrývají.

Janovski ve svém schématu [Janovski 1998 citováno in Brokl] občanskou společnost vymezuje jako: „Občanská společnost představuje sféru dynamických, citlivě a zodpovědně reagujících veřejných diskursů mezi státem, veřejnou sférou

tvořenou dobrovolnými organizacemi a sférou trhu zahrnující soukromé firmy a sdružení.“

Popis schématu:

Do státní sféry autor zařadil hlavně mocenské složky, jako je policie, úředníci, soudnictví apod.

Do sféry veřejné pak zařadil např. dobrovolná sdružení, charitativní spolky, náboženské organizace apod.

Do tržního podle autora patří: firmy, jejich svazy a obchod.

V poslední sféře, soukromé, nalezneme: rodinu, přátelské a společenské skupiny a intimní skupiny.

Tyto sféry se navzájem protínají a tvoří celkem pět průniků:

1. Průnik: státní a veřejná sféra (médiá, vzdělávací instituce, ...)
2. Průnik: státní a obchodní sféra (regulace, sjednávání obrany, ...)
3. Průnik: veřejná a obchodní sféra (odborné federace, spotřebitelská sdružení, ...)
4. Průnik: veřejná a soukromá sféra (soukromé životy lidí uveřejněné v médiích a u soudu)
5. Průnik: obchodní a soukromá sféra (rodinné firmy, ...)

Občanská společnost bývá spojována s rozvojem demokracie, ale také nese rizika vzniku aktivit, které nemají s demokratickými hodnotami nic společného (tím se zabýval např. Lipset).

Komunikace jako výměna, sdílení a konfrontace názorů probíhá v různém prostředí. Z hlediska občanské společnosti se nejedná o sféru soukromou, ekonomickou, politickou, ale veřejnou.

Utváření názorů a postojů je ovlivňováno komunikací, která probíhá např. mezi sousedy, známými, v místech společného setkávání, jako např. v obchodě, hospodě,

na veřejných akcích – sportovních, kulturních apod., ale také v rámci spolků, organizací občanské společnosti.

Občasná společnost je formovaná zejména aktivními občany, kteří mají zájem o veřejné dění, chodí volit, kandidují do místního zastupitelstva, účastní se veřejných akcí. Proto je důležité zjistit, jak sledovaný problém vnímají a hodnotí respondenti aktivní, méně aktivní až lhostejní k životu v místě.

1.2 Problematika bezpečnosti a bezpečí

Společnost se neustále potýká s nějakými problémy, tyto problémy mohou být např. živelné pohromy, sociální vyloučení, problémy mezi chudými a bohatými, ale i mnoho dalších událostí. Tyto události se mohou vyskytovat rozsáhle až celosvětově, či mohou mít pouze lokální charakter.

Kvůli řešení těchto problémů vznikl pro Českou republiku Integrovaný záchranný systém (IZS), který se zabývá krizovým řízením [Kroupa 2008: 67–86]. Tento systém vznikl zejména kvůli každodenní potřebě, zejména při složitých haváriích, nehodách, živelných pohromách, mimořádných situacích a krizových stavech, kdy je nezbytně nutné organizovat společnou činnost všech, kteří jakkoliv mohou přispět svou pomocí. Od roku 2003 se také buduje bezpečnostní systém České republiky, který zahrnuje nejen fungování IZS, ale i povinnosti v kompetenci veřejné správy, které jsou prováděné v zájmu bezpečnosti občanů.

Základními složkami IZS jsou jednotky požární ochrany, hasičský záchranný sbor České republiky, Zdravotnická záchranná služba a především Policie České republiky, jejíž práci se chci v této práci také zabývat. Složky IZS spolupracují s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory, s orgány ochrany veřejného zdraví, s havarijními a jinými službami, se zařízeními civilní ochrany, s neziskovými organizacemi, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Bezpečnost, či jakýsi pocit bezpečí, se tvoří v lidském vědomí jako biologický mechanismus, který se snaží o přežití organismu a jeho přizpůsobení se

ohrožujícím podmínkám prostředí. Souvisí to především s pocitem ohrožení [Brauch 1995].

S vnímáním pocitu bezpečí nebo naopak ohrožení se pojí faktory, jako je například věk, pohlaví nebo již prožitá zkušenost se zločinem obyvatele v dané lokalitě. Formování subjektivního vnímání bezpečí (kterým se zabývali: M. K. W. Trochim, H. Bossel, N. Luhmann, M. A. Giddens, Holas, Večerka, Janečková aj.) je tedy procesem velmi komplexním, tudíž by bylo velmi složité, ne-li nemožné vyzkoumat všechny příčiny a důsledky pro jeden zkoumaný objekt, natož pro kompletní vzorek. Změření vnímání bezpečnostní situace má pak široké využití, používá se však především pro následně vytvořené programy prevence zločinu¹. Zkoumání percepce bezpečí očima občanů nebo obyvatel dané lokality má zcela jistě multidisciplinární charakter.

Samotný pojem bezpečnost je špatně definovatelný. I přes odlišný výklad slova bezpečnost v mnoha disciplínách budu nahlížet na pojem bezpečnost prizmatem vnitřní bezpečnosti a kriminologie. V této bakalářské práci proto budu aspirovat na zjištění, jaké je vnímání bezpečnostní situace v městě Nový Bydžov. Vnímání bezpečnosti bude posuzováno na základě mnoha faktorů, ale i přes variabilitu těchto faktorů by bylo mylné se domnívat, že bude vnímání bezpečnosti kvantifikováno celé a komplexně. To není s ohledem na vzorek a limity práce jistě možné a pravděpodobně je nemožné se ke komplexním výsledkům někdy dostat.

V širším pojetí se slovo bezpečnost v objektivním slova smyslu týká především absence ohrožujících hodnot. Je to tedy stav bezpečí, při kterém je v rovnováze fyzické, duševní a intelektuální přežití jedince ve společnosti.

Bezpečnost můžeme označit jako vztah mezi objektem, subjektem a prostředím. V případě lidských systémů je bezpečnost tedy normativní² pocit [Mozga 2005].

¹ Obsaženo např. v závěrečné zprávě z výzkumu Prevence kriminality očima občanů od Jakuba Holase a Kazimíra Večerky (Holas – Večerka, 2003) nebo v lokální studii Vnímání míry pocitu bezpečnosti občanů města Karviná (Hečko – Janečková a kol., 2013).

² určující závaznou normu

Český jazyk má pouze jeden pojem bezpečnosti. Oproti tomu anglický jazyk má pojmy pro bezpečnost dva: „*security*“ a „*safety*“. Anglické „*security*“ má své kořeny v latinském *securus*. Bezpečnost ve smyslu „*security*“ popisuje stav absence obav, úzkosti a strachu nebo stav, v němž se neprojevuje žádná hrozba.

Bezpečnost, jakou se zde zabývám, se týká především sociálních procesů, které snižují rizika a zvyšují klid občanů.

Jako další anglický pojem pro slovo bezpečnost je „*safety*“. To vyjadřuje bezpečnost ve smyslu spolehlivosti a jejího zajištění. Především se jedná o případy technických systémů.

Další rizika, která narušují bezpečnost, jsou např. vojenského charakteru. Vojenská síla nám má garantovat bezpečnost státu a tím samozřejmě i bezpečnost obyvatel. V této oblasti byla bezpečnost delší dobu spjata především jako obrana a státní suverenita.

Jak jsem již zmiňovala, vyskytují se mezi námi samozřejmě i hrozby, k jejichž řešení vojenské síly natolik vhodné nejsou. Přesto je jejich včasné řešení klíčové a nesmírně důležité. Jsou to např. záplavy, mezinárodní zločiny, epidemie, potenciální ekonomická krize, technologie, stav přírodního prostředí, rozdíly mezi chudými a bohatými aj.

Většina občanů vnímá bezpečnost ale jinak, než politické a vojenské struktury státu. Bezpečnost řeší spíše v průběhu každodenního života.

Dá se říct, že cílem lidské bezpečnosti je především ochránit základní práva lidského života, jako je existence jedince, jeho přežití či jeho důstojnost.

Hodně hrozeb ohrožující jedince má původ v lidské společnosti, která vytváří sociální, politické a ekonomické nátlaky.

1.2.1 Veřejná správa

Podle J. Mozgy má za bezpečnost odpovědnost stát, protože má plnit tyto tři hlavní povinnosti [Mozga 2005], a to: chránit, respektovat a naplňovat právo a práva. A veřejná správa by měla vystupovat v těchto rolích:

- Role regulátora

Veřejná správa má na starosti v podstatě jen dva případy. V případě vynucených rizikových situací, nebo v situaci, v níž škodlivé účinky působí na více lidí.

- Role správce

Jako cíl veřejné správy je zajistit ochranu občanů a zajistit funkci společenské infrastruktury (dodávky veřejných služeb) ve formě prevence a zmírňování následků dopadů.

- Role manažerská

Veřejná správa by měla ochraňovat občany a společenské infrastruktury. Měla by studovat trendy technologií (technologická bezpečnost) a společenské změny (sociální a ekonomická bezpečnost).

Při poskytování či zajištění bezpečí má stát speciální postavení, a to prostřednictvím bezpečnostního aparátu, protože rozhoduje o pravidlech bezpečnosti a určuje obsah procesů bezpečnosti (jaký druh bezpečí se poskytuje a kým).

Loader a Walker chápou bezpečnost jako proces vyznačující se těmito parametry [Loader – Walker 2007]:

- Konstitutivní parametry (jak a jaké mechanismy bezpečnosti se podílejí na ustavení bezpečného prostředí).
- Instrumentální parametry (tradiční ochrana osob a majetku).
- Sociální parametry (poskytování bezpečí ostatním a sklony respektovat bezpečnostní opatření a nenarušit bezpečí).

Loader a Walker ale nepočítali se sociální zranitelností. Je totiž zdrojem problémů pro zvládání sociálních parametrů procesu bezpečnosti, protože lidé nejsou stejně

sociálně zranitelní vůči bezpečnostní hrozbě a nemají stejnou schopnost a kapacitu bezpečnostní hrozbu řešit. Z toho plyne, že

- Každý v nebezpečí nahlíží na bezpečí z vlastní perspektivy. Bezpečnostní situace je asymetrická a rozhodování o bezpečí je vždy kompromisní.
- Pocit bezpečí závisí na vyhnutí se pocitu nezranitelnosti.

1.2.2 Policie ČR

Podle Zákona č. 273/2008 Sb. Zákona o Policii České republiky je Policie České republiky jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.

Policie České republiky slouží veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.

Policie České republiky působí na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.

Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky [Vokuš 2010].

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníckými a fyzickými osobami.

2. Problematika bezpečnosti ve městě Nový Bydžov

2.1 Stručná charakteristika města Nový Bydžov

Město Nový Bydžov je vzhledem ke své poloze přirozeným spádovým městem nejen pro region Novobydžovska, ale i pro rozsáhlou severozápadní část Královéhradeckého kraje. Město Nový Bydžov je základním územním samosprávným společenstvím občanů³. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, vystupuje svým jménem a nese odpovědnost. Pečuje o rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, chrání veřejný zájem [Janoušková 2008]. Nový Bydžov je součástí území Královéhradeckého kraje, okres Hradec Králové. Obec Nový Bydžov tvoří několik částí: Chudonice a Zábědov. Dále do obce patří obce Skochovice, Žantov, Nová Skřeněř, Stará Skřeněř a Vysočany. Nový Bydžov je organizace vykonávající státní správu na úrovni obce s rozšířenou působností státní správy a vykonávající samosprávu dle zákona o obcích. Město již několikrát získalo finanční prostředky z fondů Evropské unie.

Na novobydžovském náměstí je novogotická radnice a barokní sousoší mariánského morového sloupu. Nejvýznamnějšími kulturními památkami města jsou gotický kostel sv. Vavřince a třetí nejstarší židovský hřbitov, který byl založen roku 1520. Dále pak synagoga, barokní kostel sv. Jakuba na Metličanech, novorenesanční Okresní dům a secesní budova bývalé spořitelny.

³ Znak a vlajka města viz Příloha strana 1

2.1.1 Obyvatelé Nového Bydžova

Město zaznamenalo velmi mírný nárůst počtu obyvatel v posledním roce⁴. Je to nejspíše následkem přibližně vyrovnaného počtu narozených ku zemřelým. Dohromady má celkově město Nový Bydžov k 1. 1. 2016 7076 obyvatel, z toho je 3643 žen a 3433 mužů [Český statistický úřad 2017]. Mezi významné osobnosti města se řadí např. Josef Němec (manžel Boženy Němcové), Václav Vojtěch (první Čech v Antarktidě) aj.

Ve městě Nový Bydžov je registrováno několik různých organizací, které svou povahou patří do občanské společnosti. (Divadelní spolek Jirásek, Folková skupina Kantoři, SKP JUDO, Regionální mládežnický sportovní klub Cidlina, Hokejový oddíl Stadion, Tělovýchovná jednota Sokol Nový Bydžov aj.).

2.1.2 Kultura

Každoročně Nový Bydžov nabízí návštěvníkům množství jedinečných turistických zajímavostí, festivalů, kulturně společenských akcí, jako jsou např. Fišerův Bydžov, Mekkamen, Novobydžovská pouť, Mikulášské veselí atd.

Jako hlavní kulturní střediska ve městě lze považovat:

- Jiráskovo divadlo
- Městský klub kulturních alternativ

2.1.3 Sport

Nový Bydžov nabízí občanům možnost aktivního i pasivního sportovního vyžití. Občané navštěvují areál sportringu, který je víceúčelovým sportovištěm. Další sportovní vyžití nabízejí fotbalové stadiony, tenisové kurty, turistické

⁴ Tabulka města viz Příloha strana 1

a cykloturistické trasy, či golfové hřiště v nedaleké obci Myštěves. V zimním období je k dispozici zimní stadion a v letním období je na okraji města v provozu koupaliště.

2.1.4 Partnerská města Nového Bydžova

Slovensko: Brezno

V roce 2000 se zástupci města Nový Bydžov sešli se zástupci města Brezna v čele s primátorem Ing. Vladimírem Faškem, aby podepsali Mezinárodní partnerskou smlouvu dvou měst o přátelství a spolupráci.

Itálie: Cascinette d'Ivrea

V roce 2001 starosta města Nový Bydžov Ing. Pavel Louda a starosta obce Cascinette d'Ivrea Manlio Marini 2001 podepsali mezinárodní smlouvu v zájmu rozšíření vzájemného přátelství, poznávání a sblížení obou národů.

Rumunsko: Nadlac

U příležitosti oslav města Nový Bydžov 705 let od založení 25. června 2010 se primátor města Nadlac Vasile Ciceac a starosta města Nový Bydžov Ing. Pavel Louda domluvili a podepsali mezinárodní smlouvu s cílem vytvoření partnerských vztahů v zájmu rozvoje spolupráce v různých oblastech společenského i hospodářského života.

2.2 Bezpečnost ve městě Nový Bydžov

Bezpečnost a krizové řízení v obci Nový Bydžov zajišťují základní a ostatní složky IZS a podílejí se na něm další dotčené orgány krizového řízení jako je Bezpečnostní rada města, Krizový štáb.

Index kriminality za rok 2016 pro město Nový Bydžov byl 67,7 (<http://www.mapakriminality.cz/> 8. 4. 2017). Podle Mapy kriminality patří Nový Bydžov k policejnímu územnímu odboru, ve kterém se vyskytuje ve srovnání s ostatními územními odbory v rámci České republiky vyšší intenzita kriminality.

Toto zjištění může být pro obyvatele Nového Bydžova znepokojivé a mohou dojít k závěru, že jejich bydliště není místo vhodné k plnohodnotnému životu, natož, že je bezpečné. K těmto dojmům mohou obyvatele vést také masová média, která často prezentují město jako „problematické“ s vysokou úrovní kriminality.

V únoru 2011 se v Novobydžovském zpravodaji vyjádřil starosta města Ing. Pavel Louda k bezpečnostní situaci [Louda 2011]. Sdělil, že násilná trestná činnost ve městě je tvořena zejména ze strany agresorů patřící převážně k romské menšině. Vše se pak nadále ještě více vyhrotilo sepsáním petice za zvýšení bezpečnosti. Tuto petici ve městě podepsalo přes tři tisíce občanů. Samotný starosta tuto petici podpořil. Starosta byl poté některými médii označen za rasistu a nejmenovaná pražská advokátní kancelář na něj podala trestní oznámení. Velká část bydžovských občanů starostu velmi podpořila a tato situace se začala šířit celou republikou, naopak někteří politici toto počínání odsoudili. Dále se k této situaci starosta vyjádřil, že město si romskou menšinu nese již z dob komunismu. Vedení města 20 let vyvíjelo úsilí pro jejich začlenění a rozumné soužití. Město umožnilo podílet se na veřejně prospěšných pracích, dostali byty, ... Město nadále získalo evropské peníze na jejich rekvalifikaci, na nízkoprahové centrum, nadále město začalo realizovat z dotačních peněz projekty kriminality. Město začalo romskou menšinu

označovat jako „nepřizpůsobivou“. V článku dále starosta sdělil, že „nepřizpůsobivých“ přibývá. Vyjádřil se, že městská samospráva nemá legislativní páky na majitele domů, kteří romské menšiny ubytovávají v nevyhovujících prostorech. Další opatření, které samospráva učinila, bylo např. více strážníků. Vybavení městské policie odčerpá finance z městského rozpočtu na úkor například chodníků. Starosta prohlásil, že chce prosadit, aby se obyvatelům města lépe žilo, nebáli se projít po městě, pouštět své děti do odpoledních kroužků. Mediální kampaň měla pro město několik pozitivních dopadů. Sám ministr vnitra Radek John přislíbil pomoc Policie ČR.

2.2.1 Případ znásilnění ve městě

V listopadu 2010 otrásl Novým Bydžovem případ znásilněné mladé ženy. Pachatelem se ukázal být muž JV. V Novém Bydžově tento muž není neznámou osobou. Kromě znásilnění se zpovídá z dalších skutků: jedné rvačky, při které zranil dva muže, z okradení muže o 600 korun, vyhrožování osazenstvu baru, že je všechny polije ředidlem a zapálí (hrozby měl následně zopakovat i přivolaným policistům) a dalšího napadení muže a vyhrožování jeho družce. Od listopadu 2009 se dopustil ještě výtržnictví, krádeže, nebezpečného vyhrožování a vyhrožování úřední osobě. Samotný starosta o samotném JV prohlásil: „Tento člověk tady terorizoval, otravoval a ohrožoval dlouhodobě lidi.“ [Pavel Louda in www.lidovky.cz]

Násilník svou oběť nejprve zatáhl do telefonní budky, kde ji sexuálně obtěžoval. Celý tento incident se odehrál téměř v centru města.

Státní zástupce Milan Šimek tento případ popsal, že obžalovaný muž JV mladou dívku nejprve zatáhl do telefonní budky, kde ji osahával, žena se ale začala bránit. Pachatel jí nabídl, že ji doprovodí domů. Nakonec ji zatlačil do výklenku nedalekého kostelíku a požadoval orální uspokojení. Tomu se podle obžaloby dívka nakonec podvolila. Státní zástupce navrhl 9 let odnětí svobody pro obžalovaného.

Obžalovaný se k případu vyjádřil, že odmítá, že by dívku znásilnil a dodal, že dívka konala vše dobrovolně. Toto tvrzení soud ale odmítl. Soud u obžalovaného neshledal žádné polehčující okolnosti, naopak obžalovanému ještě přitížilo, že byl v roce 2000 odsouzen k pěti letům vězení za loupežné vydírání.

Senát Krajského soudu v Hradci Králové odsoudil muže k deseti letům vězení.

Případ vyvolal v městě Nový Bydžov silnou vlnu odporu. Ve městě vznikla petiční akce, která se vyjádřila ke krádežím a násilnostem ve městě. Autor petice, Jiří Suchánek, vyzval vedení radnice k zajištění bezpečnosti ve městě.

Událost přitáhla rovněž pozornost nacionalistů. Ti uskutečnili v Novém Bydžově protestní pochod na náměstí a ulicemi města.

2.2.1 Ministr vnitra Radek John navštívil město

Vzhledem k této situaci, o které jsem psala výše, a především na písemné pozvání pana starosty, se rozhodl pro návštěvu města ministr vnitra Radek John. Starosta města Ing. Pavel Louda ministrovi Radku Johnovi poslal dopis, ve kterém žádal ministra o pomoc při ochraně občanů Nového Bydžova před častými napadeními ze strany místních Romů. Do města Nový Bydžov přijel pan ministr 13. ledna 2011. Ministr přijel společně s krajským ředitelem Policie ČR JUDr. Petrem Příbylem. Ministr si nejprve vyslechl podrobnou analýzu romské populace a přehled opatření, které město dělá již od roku 1992. Pan ministr obdivoval přístup města za to, co všechno již město udělalo pro integraci romské menšiny, přesto se Romové podílejí na trestné a přestupkové činnosti více než třetinově [Česáková 2011]. Později na tiskové konferenci pak ministr prohlásil, že zákony v této zemi platí pro všechny stejně a že se bude snažit řešit aktuální bezpečnostní situaci ve městě Nový Bydžov.

2.2.2 Petice občanů za zvýšení bezpečnost

Pokud má být petice právoplatná, musí být písemná, petici může sepsat jednotlivec nebo petiční výbor⁵. V petici musí být uvedeno jméno, příjmení a bydliště toho, kdo petici sepsal, adresát a datum. Každý, kdo petici podpoří, musí rovněž uvést své jméno, příjmení a bydliště. Petici může podpořit i cizinec. Orgán, jenž petici obdržel, musí do 30 dnů písemně odpovědět. Podpisy získané přes internet nejsou právoplatné.

Petice sepsaná občany Nového Bydžova [Suchánek 2010]:

„V našem městě žije romská menšina, která se stále zvětšuje a sužuje místní obyvatele. Množí se krádeže, vloupání, násilná přepadení i znásilnění! Na tom se z velké části podílí právě romská menšina. Bojíme se posílat děti do odpoledních a večerních kroužků, obavy mají i jednotlivci pohybující se ve večerních a nočních hodinách po městě! Náměstí je obsazené Romy, lavičky a parky již okupují téměř jenom oni! Ceny našich nemovitostí klesají, děti z našeho města utíkají, nechtějí zde žít!

Více než před rokem jste provedli anketu, které se zúčastnilo téměř 20 % z nás. Jednoznačným výsledkem z ankety bylo, že se v našem městě necítíme bezpečně! Že největším problémem, který se nás občanů dotýká, je právě agresivita, jednání a zvyšující se počet Romů v našem městě. A co jste pro to za rok udělali? Jak jste využili jednoznačný impuls, kam mají plynout naše společné peníze, se kterými hospodaříte? Žádáme řešení!

Připojením svého podpisu na petiční arch občané vyjadřují svoje souhlasné stanovisko s peticí. V Novém Bydžově, dne 18. 11. 2010

Kontaktní osoba: Petr Suchánek, Nový Bydžov, Julia Fučíka 889“

⁵Zdroj: http://hradecky.denik.cz/zpravy_region/petice-v-okrese-stopka-nove-firme-i-podpora-starostovi-20140219.html 2.1.2017

Petici podpořilo na svém jednání 22. 11. 2010 všech 23 starostů správního území Nový Bydžov. Později, 24. 11. 2010 byla petice podpořena i radou města a zastupitelstva města.

2.2.3 Pochod extrémistů ve městě

V lednu 2010 požádali novobydžovští občané Dělnickou stranu sociální spravedlnosti o mítink strany v Novém Bydžově. Na začátku února DSSS skutečně mítink strany oficiálně oznámila na den 12. 3. 2011. Strana mítink neodvolala ani přes snahu vedení města setkání odvrátit. Na konci února oznámila městskému úřadu Nový Bydžov shromáždění další dvě uskupení.

Pochod extrémistů byla reakce na bezpečnostní situaci ve městě. Do této chvíle se ve městě stalo několik vyhrocených situací, které život v obci značně komplikovaly. Ve městě se vyskytla násilná přepadení a pokusy o znásilnění. Tyto situace dávali občané města především za vinu romským spoluobčanům.

Občanům následně přijeli na „pomoc“ extrémisti, kteří chtěli svým pochodem přispět k lepší bezpečnostní situaci ve městě.

Celý pochod začal 12. 3. 2011 kolem 14.00 hodiny a krátce před čtvrtou hodinou odpoledne skončil. Většina účastníků pochodu se pod dohledem policie vypravila na nádraží. Po městě se v tu dobu pohybovaly menší skupiny, které byly pod dohledem policistů. Policisté zadrželi kvůli ignorování povelu k uvolnění ulice sedm lidí.

Já si na tuto situaci vzpomínám. Měla jsem obavy, aby extrémisté nezdemolovali výlohy, okna apod. Nakonec celá tato akce proběhla v pořádku, bylo to zejména díky připravenosti policie a těžkooděnců.

2.2.4 Komise pro bezpečnost v městě Nový Bydžov

Kvůli zvýšené trestné činnosti a nárůstu fyzického napadání ve městě zřídila Rada města dne 29. 12. 2010 Komisi pro bezpečnost ve městě.

Ve městě Nový Bydžov je Komise pro bezpečnost tvořena sociální pracovníci města, místostarostou města, který je velitelem městské policie, dále pak vrchním strážníkem městské policie, kurátorem pro děti a mládež, právním zástupcem, velitelem obvodního oddělení PČR v Novém Bydžově a pověřenými zástupci z řad zastupitelstva města a veřejnosti.

V komisi města jsou projednávány především otázky bezpečnosti. Zda a jakým způsobem došlo na území Nového Bydžova k páchání trestné činnosti. Jaká je situace ve městě v oblasti drog či jaké je problematika etnických menšin. Komise pro bezpečnost je pro město velice důležitá pro to, aby se lidé cítili ve městě bezpečně. Se členem komise je proveden rozhovor v empirické části této práce.

Na jednání komise jsou zváni odborníci se zkušenostmi s kriminální problematikou. Během prosince 2010 a ledna 2011 zasedala komise čtyřikrát a jako poradní orgán Rady města po projednání doporučila Radě města řadu opatření pro zlepšení bezpečnosti ve městě. Nejdůležitější opatření, která byla nebo jsou průběžně realizována: vypsáno výběrové řízení na dva nové strážníky Městské policie, sjednána bezpečnostní agentura na ostrahu pátečních, sobotních a nedělních nocí do konce ledna. Byl udržován stálý kontakt a častá, pravidelná jednání vedení města s vedením Obvodního oddělení policie ČR v Novém Bydžově, společné akce Obvodního oddělení policie ČR, Městské policie a Odboru sociálních věcí a zdravotnictví (kontrola všech rizikových lokalit, restaurací, barů a heren ve městě), jednání s majiteli nemovitostí, ve kterých je ubytován větší počet osob nehlášených k trvalému pobytu s důrazem na to, zda tyto nemovitosti jsou zkolaudovány k bydlení, jednání s úřadem práce o možnosti zaměstnat osoby evidované na úřadu práce jako civilní zaměstnanci Městské policie, záměr rozšíření kamerového systému do dalších rizikových míst ve městě.

2.2.5 Městská policie města Nový Bydžov

Podle Zákona č. 553/1991 Sb. Zákona České národní rady o obecní policii je Obecní policie orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou.

Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky státními orgány a orgány územních samosprávných celků [Vangeli 2009].

Obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem a v hlavním městě Praze, se označuje městská policie.

Obecní policie může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

Řízením městské policie je pověřen místostarosta města Nový Bydžov Mgr. Bohumil Orel. Společně s vrchním strážníkem městské policie Pavlem Hlaváčkem jsou členové komise pro bezpečnost města Nový Bydžov.

Hlavní náplň činnosti strážníků v Novém Bydžově je měření rychlosti motorových vozidel, kontrola parkovišť a parkovacích automatů, vyhodnocování a využití záznamů z kamerového systému, dohled nad dodržováním pravidel občanského soužití apod.

2.2.6 Asistence a prevence kriminality ve městě Nový Bydžov

Prevence kriminality se snaží eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započítím nebo před jejím opakováním. Do takovýchto trestných činností se řadí veškeré aktivity, které směřují k páčání trestných činů. Prevence kriminality může zasahovat i do bezpečnosti občanů.

Prevence kriminality se člení na:

Sociální prevence: Zabývá se především jedincem, který má sklony k páčání trestné činnosti. Prostřednictvím zásahu asistenta prevence kriminality je jedinec ovlivňován v prostředí, v němž probíhají procesy socializace a sociální integrace (rodina, škola, sféra volného času atd.). Tato oblast je zaměřená na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou brány jako hlavní příčiny páčání trestné činnosti.

Situační prevence: Se snaží odstraňovat jakékoliv příležitosti k páčání trestných deliktů. Jsou to jakési opatření situační prevence, které mají převážně charakter technický, organizační a administrativní (např. městské kamerové dohlížecí systémy, zdokonalení hlídkové a pořádkové služby policie apod.).

Prevence v intimitě a pomoci obětem trestných činů: Jedná se o skupinové a individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství, trénink v obranných strategiích a propagaci technických možností ochrany před trestnou činností.

Tuto prevenci Město Nový Bydžov zajišťuje zejména prostřednictvím výkonu funkce sociálního kurátora. Kurátor se snaží starat o nepřizpůsobivé občany. Pomoc poskytuje zejména občanům propuštěným z výkonu trestu, občanům, proti nimž je vedeno trestní řízení, občanům závislým na alkoholu nebo jiných návykových látkách atd.

Dále do této oblasti spadá činnost protidrogového koordinátora. Ten poskytuje informační servis a základní poradenství v oblasti prevence užívání drog a léčby závislosti. Monitoruje a vyhodnocuje stav drogové scény ve správním obvodu, mapuje síť poskytovatelů služeb.

Postup tvorby koncepce Prevence kriminality ve městě Nový Bydžov

Díky projektu „MÚ Nový Bydžov – úřad pro Vás“ proběhlo v roce 2012 rozsáhlé šetření zaměřené na zjišťování potřeb a názorů občanů Nového Bydžova v oblasti sociálních služeb, prevence kriminality a bezpečnosti, bydlení, sportu a dětských hřišť, kulturních zařízení, odpadového hospodářství, života ve městě, investic, odpadového hospodářství, informací a komunikace s městským úřadem [Kubinec 2014].

Tohoto šetření se zúčastnilo více než 1300 občanů. Jako důvody pro vznik tohoto projektu bylo zejména zjištění přání občanů města a zajištění podkladů pro přípravu budoucích aktivit samosprávy a státní správy.

Potřebné analýzy prováděl manažer prevence kriminality a řada zaměstnanců městského úřadu. Výsledné analýzy tohoto projektu byly diskutovány především v Komisi pro bezpečnost města, jakožto poradním orgánem Rady města Nový Bydžov.

V tomto šetření byly definovány následující priority v otázkách bezpečnosti ve městě Nový Bydžov:

- posílení městské policie
- podpora terénní sociální práce a sociální služby
- podpora místní spolupráce
- podpora vzdělávání
- podpora informovanosti
- podpora využití sportovišť
- podpora zaměstnanosti rizikových skupin

- jednání s pronajímateli budov
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- péče o osoby sociálně vyloučené

V tomto šetření se zkoumaly i potřeby občanů města ve vztahu k romské komunitě, zde je jejich výčet:

- posílení městské policie, zvýšení pocitu bezpečí a omezení majetkové kriminality
- terénní sociální práce
- nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
- asistenti prevence kriminality
- domovnictví

2.2.7 Městský kamerový dohlížecí systém

Od roku 2012 se začal v městě Nový Bydžov budovat kamerový systém díky dotacím Ministerstva vnitra ČR. Nyní je na území Nového Bydžova umístěno 43 kamer na zhruba 20 kamerových bodech a další kamery budou přibývat v třetí etapě. Tento projekt občanů vyvolal značný ohlas kladných názorů. V roce 2013 proběhla druhá etapa rozšíření kamerových systémů. Díky Komisi pro bezpečnost ve městě jsou kamerové systémy vyhodnocovány Policií ČR, Městskou policií a sociálními pracovníky. Občané mají požadavky na rozšíření kamerových systémů do lokalit z důvodu bezpečnosti v dopravě, rizika pouliční kriminality nebo kvůli incidentům narušujícím pocit bezpečí. Nejvíce nebezpečné lokality ve městě jsou podle městské policie a občanů hlavně hřbitovy, parky a náměstí. Další krizové lokality jsou v okolí romských obydlí a nádraží. Díky průzkumu⁶ se zjistilo, že se občané cítí bezpečně nejvíce v místech, kde policisté hlídají. Většina občanů se domnívá, že hlídky nejsou dostatečně časté v rizikových lokalitách. Městská policie

⁶ Zdroj: Městský úřad Nový Bydžov: projekt „MÚ Nový Bydžov – úřad pro Vás“

město pravidelně hlídá a hlídky drží i v zahrádkářských koloniích, sídlištích i na hřbitovech. Někteří z dotázaných preferují, aby se městská policie zabývala především pořádkem a bezpečností žáků na křižovatkách. Kamerový systém je silně podporován. Podle tohoto výzkumu si občané ve městě myslí, že kriminalitu ve městě ovlivňují zejména násilné skupiny mládeže, alkoholismus, nefunkční rodinné zázemí a nezaměstnanost. Jako velký nedostatek je vnímán vandalismus a ublížení na zdraví. Jako návrhy na zlepšení situace ve městě navrhnou občané zvýšení počtu policistů, zvýšení počtu zařízení pro volný čas mládeže a více veřejného osvětlení.

2 Formulace hlavního cíle výzkumného šetření a výzkumné otázky

Důvod proč jsem si vybrala město Nový Bydžov, byl ten, že v něm bydlím a tudíž mi není lhostejná bezpečnostní situace. Dalším důvodem bylo to, že lidé v tomto městě znám a věděla jsem na koho se s touto problematikou obrátit.

Hlavním cílem mého výzkumného šetření je zjistit, jak vnímají obyvatelé bezpečnost ve městě a zda se na této bezpečnosti podílí občanská společnost.

Hlavní výzkumné otázky:

1. Jak jsou obyvatelé Nového Bydžova spokojeni se životem ve městě? Cítí se ve městě bezpečni?
2. Zlepšila se bezpečnostní situace ve městě oproti předchozím letům, kdy byla bezpečnostní situace značně vyhrocena?
3. Co obyvatelé soudí o petici, která byla ve městě sepsána?
4. Jak hodnotí obyvatelé kamerový systém ve městě?
5. Jak jsou obyvatelé spokojeni s městskou samosprávou?
6. Vidí obyvatelé přínos projektu města „Asistence prevence kriminality“?
7. Angažují se dostatečně obyvatelé města ve věci bezpečnosti? Je jejich podpora bezpečnosti ve městě dostačující?
8. Projevuje se působení občanské společnosti na zajištění bezpečnosti ve městě?

Výsledky výzkumu poslouží jako podklad pro zkvalitnění života občanů v městě Nový Bydžov.

3 Analytická část

3.2 Výzkumné metody, popis organizace a průběhu výzkumu

Zvolila jsem kvalitativní metodu, konkrétně polostrukturovaný rozhovor. Kvalitativní dotazování je nejčastěji používanou metodou a je založena na výpovědích respondentů. Je to časově náročná technika, protože je nutné se na rozhovor předem připravit, domluvit si vhodný termín pro provedení rozhovoru a poté provedený rozhovor přepsat a provést jeho analýzu.

Rozhovory probíhaly na jaře roku 2017 a byly vedeny většinou v kavárně či jiných veřejných podnicích ve městě. Jeden respondent rozhovor odmítl, byl to iniciátor petice. Všichni byli dopředu telefonicky nebo osobně s rozhovorem obeznámeni a následně jsme se domluvili na termínu rozhovoru. Byl to rozhovor, jenž vycházel se seznamu hlavních otázek, které bylo nutné probrat. Díky tomu jsem si vyslechla názory všech respondentů na různé situace ve městě. Rozhovor probíhal jako diskuze nad bezpečnostní situací ve městě, nad kvalitou života ve městě podle připraveného scénáře. V rozhovoru jsem nezískávala informace v přesném pořadí, ale dle přirozenosti rozhovoru v dané situaci. V průběhu rozhovoru jsem se řídila knihou A. Strausse *Základy kvalitativního výzkumu* (1995). Měla jsem obavy, aby rozhovor nenarušovaly okolní aspekty, ale vše proběhlo v pořádku a přirozenou formou a s vedením rozhovorů jsem neměla žádný problém.

3.3 Průběh rozhovoru

Délka všech rozhovorů se pohybovala kolem 40 minut, některé tento časový úsek překročily, některé naopak byly kratší. Respondenti nebyli záměrně s přesnými otázkami rozhovoru seznámeni. Zajímala mě jejich spontánní reakce na dané téma a chtěla jsem, aby vše bylo přirozené. Vedení rozhovorů vyžaduje koncentraci, citlivost a sociální porozumění. Oproti dotazníkům má metoda polostrukturovaných rozhovorů výhodu, že respondent odpoví na všechny kladené otázky, nebo se lze na otázku opakovaně zeptat či se „oklikou“ dozvědět respondentův názor. Jako největší nevýhodu však shledávám především v nízké anonymitě respondentů. V mém rozhovoru byla anonymita respondentů zachována jen zřídka, dle domluvy s respondenty.

Po získání rozhovoru jsem později jednotlivé rozhovory analyzovala a roztříдила odpovědi respondentů do jednotlivých oblastí. V rozhovorech jsem se snažila najít specifické i převažující názory, které jsem zpracovala, snažila se je zobecnit.

3.4 Způsob získávání a zpracování dat

Respondenty jsem požádala o možnost nahrávání rozhovoru na diktafon v mobilním telefonu. Přepis jednoho rozhovoru je přiložen v příloze této práce společně s rozhovorem, který nemohl proběhnout, z důvodu respondentovy nepřítomnosti v České republice. Tuto situaci jsem vyřešila tak, že jsem vypracovala krátké otázky a ty respondentovi zaslala. Tuto analýzu příkládám v příloze. Při zapisování rozhovorů jsem se snažila přepsat vše a zachovat tak jejich autentičnost. Vzhledem k nízkému počtu respondentů jsem přepsala všechny rozhovory. Následně byl každý rozhovor kvalitativně obsahově analyzován a odpovědi roztříděny dle oblastí otázek. Tyto odpovědi byly syntetizovány se snahou najít převažující názory, ale i názory naprosto odlišné.

3.5 Rizika rozhovoru

Nejvíce jsem se při kvantitativním výzkumu obávala, že mi někteří předem vytipovaní respondenti rozhovor neposkytnou. Bohužel se mi to v případě autora petice, potvrdilo. Jako další riziko jsem viděla v okolních situacích, aby nás nerušily telefonáty, obsluha, přílišný hluk v kavárně apod. Jako další nevýhodu v rozhovorech spatřuji časovou náročnost, jak pro tazatele, tak i pro respondenta. Další problém jsem měla s respondentem, který náhle na delší dobu přišel o hlas, tudíž toto šetření bylo náročnější. Naopak přednost této metody spatřuji v možnosti se opakovaně k položeným otázkám vracet či upřesnit jejich obsah

3.6 Výběr vzorku respondentů

Pro toto empirické šetření jsem zvolila rozhovory s občany Nového Bydžova. Občany jsem se snažila vybrat v různých věkových kategoriích a podle sociálního postavení. Viz tabulka respondentů:

Tabulka č. 1: Přehled respondentů

Respondent - číslo	Jméno	Pohlaví	Věk	Postavení ve městě
1.	Pan Karel	Muž	40	Policie ČR
2.	Pan Pavel	Muž	60	Velitel OO PČR, člen bezpečnostní komise
3.	Paní Aneta	Žena	19	Rodačka, žijící v zahraničí
4.	Paní Monika	Žena	48	Rodačka, matka 2 dětí
5.	Pan Adolf	Muž	62	Podnikatel ve městě
6.	Pan Adam	Muž	25	Fitness trenér ve městě
7.	Paní Karolína	Žena	35	Nezaměstnaná
8.	Pan Zdeněk	Muž	87	Rodák
9.	Pan Petr	Muž	38	Sekretariát MÚ

Zdroj: Michaela Vaničková

4 Kódování

Každý rozhovor jsem se snažila přepsat v co nejkratší době od jeho uskutečnění. Zvolila jsem doslovnou transkripci [Hendl 2005]. U kódování rozhovoru jsem postupovala tak, že jsem si nejdříve údaje rozebrala na jednotky a s těmi jsem pak následně pracovala. Poté jsem si vytvořila jednotlivé kategorie, a do nich jsem rozdělené kódy rozřadila,

4.2 Rozebrání rozhovorů

Pan Karel (40 let) – V první části rozhovoru jsem se zaměřila na respondentův postoj k městu. Policista ve městě vyrůstal a aktuálně žije. Následně jsem zjistila, že největší mínusy ve vykonávání své práce vidí v potyčkách s opilými obyvateli a v nočních směnách. Co se týče bezpečnosti, považuje město celkem za bezpečné, setkal se zde ale s mnoha případy drogové kriminality. Pochod extrémistu považuje za trochu „nafouklou bublinu“. Zastává názor, že na této situaci nese značný podíl pan starosta, který má dle něj odmítavý postoj k Romům. Prohlásil, že pochod byl zbytečný a téměř nic to nepřineslo. S kamerovými systémy má zkušenosti a v několika případech mu osobně pomohly k dopadení pachatele. S vedením města je téměř spokojen. Zavedení asistence prevence kriminality ve městě značně schvaluje. V závěru rozhovoru mi sdělil, že žádné velké mínusy ve městě neshledává, ale i přesto se chce z města odstěhovat do okolní vesnice.

Pan Pavel (60 let) – V tomto šetření jsem se hned od začátku zabývala, jaký největší problém respondent v Novém Bydžově shledává. Dozvěděla jsem se, že největší problémy jsou podle něj romská komunita a drogy. Respondent zasedá jako předseda v bezpečnostní komisi pro město Nový Bydžov, tudíž jeho názory pro mne byly velmi cenné. Jedna z hlavních aktuálně řešených věcí v komisi je selhávání kamerových systémů ve městě a snižuje se počet aktivních provozuschopných kamer, kamerám již uplynula záruční doba. V současné době je cca. pět kamer ve městě nefunkčních. Respondent se domnívá, že jim obyvatelé

města práci neulehčují ani neusnadňují. Respondent by uvítal větší profesionalitu strážníků městské policie, úzce s nimi ale spolupracuje. V rozhovoru jsem zjistila, že počet heren ve městě se snížil na 4, díky nové vyhlášce města. Spolupráce města a policie je podle respondenta na dobré úrovni. Respondent mi prozradil, že je volič a jedno období dokonce i kandidoval. Pochod extrémistů velký přínos pro město podle respondenta nepřinesl.

Paní Aneta (19 let) – Toto šetření neprobíhalo tradičním způsobem z důvodu přestěhování se respondentky do zahraničí. Přesto mě její názory a postřehy ohledně města zajímaly, protože jsem věděla, že respondentka se hodně zapojovala do událostí, které zde proběhly. Je členkou několika spolků ve městě a věděla jsem, že podpořila petici.

V první části respondentka popsala svůj vztah k městu. Sdělila, že Nový Bydžov pro ni je a vždy bude domovem. Obyvatele Nového Bydžova vnímá různorodě, hlavní roli hraje jejich chování a prezentace. Myslí si, že se bezpečnostní situace značně zlepšila za posledních pár let. Největší problém ve městě představují, dle respondentky, herny a bary. Občané se zde sházejí a následně vyvolávají konflikty, mnohdy posilnění návykovými látkami. Co se týče otázky drog, zde respondentka odpověděla, že zastává názor, že se tato situace značně zlepšila. Přispělo k tomu hlavně rozšíření kamerových systémů, zákaz konzumace alkoholu na veřejném prostranství a rozšíření policejních hlídek. Respondentka dále uvedla, že pravidelně volí. V závěru šetření sdělila, že je členkou několika občanských sdružení ve městě, jako je např. členka církevního sboru, dobrovolná herečka místního spolku, spoluorganizátorka studentské merendy a členka volební komise.

Paní Monika (48 let) – Respondentka se ve městě narodila a žije tu 48 let, vychovala zde dvě děti a pracuje zde jako učitelka. Na začátku šetření uvedla, že je s životem ve městě spokojená, vyhovuje jí veškerá dostupnost zařízení a služeb, které potřebuje ke svému životu (např. škola, dětské kroužky, zdravotní péče, ...). Nevyhovuje jí ale přítomnost romské komunity, s kterou bydlí v jedné ulici, a potulující se „partičky“ po nocích. Respondentka sdělila, že z obav ohledně bezpečnosti dětí je chodí pravidelně v nočních hodinách po městě doprovázet.

S vedením města je respondentka v spíše spokojena, společně s manželem chodí pravidelně volit. Respondentka v rozhovoru uvedla, že velmi oceňuje kulturní vyžití, které ve městě je (např. vánoční akce, jarmarky, masopust, ...). V závěru šetření respondentka shrnula, že se ve městě cítí téměř bezpečně, kromě nočních hodin, ocenila by v ulicích posílení počtu strážníků, rozšíření kamerových systémů především u obchodních center a zvelebení dětských sportovišť.

Pan Adolf (62 let) – Respondent ve městě žije od narození, ve městě má svou rodinu, veškeré přátele a zaměstnání. Největší problémy jsou podle respondenta způsobovány romskou komunitou a skupinkami tvořenými podnapilými mladistvými. Respondent je spokojen s prací státní policie, policisty by chtěl ale shledávat více v ulicích města. Domnívá se, že by měla více dbát na ochranu života občanů než na řešení dopravních přestupků apod. Schvaluje projekt „Asistence prevence kriminality“, díky kterému se cítí bezpečněji. Dále by respondent ocenil rozšíření kamerových systémů i za cenu mírného narušení soukromí a posílení represivních složek.

Pan Adam (25 let) – Respondent vidí rozdíl mezi Novým Bydžovem a krajským městem. Největší rozdíl je, že obyvatelé Nového Bydžova jsou „semknutý“ a dokáží táhnout za jeden provaz. Klady i zápory vidí v tom, že se v Novém Bydžově všichni znají a jakmile člověk něco pokazí, hned se to rozkřikne a naopak. Nezpozoroval, že by k němu chodili klienti z důvodu, aby se ve městě ubránili, mezi jeho klienty patří i členové místní policie. Setkal se často s tím, že po něm chtějí dívky v nočních hodinách po městě doprovodit. Kamery jednoznačně z důvodu bezpečnosti schvaluje. Myslí si, koncentrace drog ve městě je velká a odsuzuje to. K posílení bezpečnosti podle respondenta přispívá zejména spolek NAW (thaibox). Vedení města se mu zdá několik let stejné a neinovativní. Volit nechodí, myslí si, že tím nic neovlivní a ani neví, koho by měl zvolit. Velký klad shledává v předělání kruhového objezdu a zavedení kamerového systému.

Paní Karolína (35 let) – Respondentka v úvodu uvedla, že jí život ve městě celkem vyhovuje. Ve městě žije přes 10 let společně s rodinou. Její hlavní náplní dne je rekreace na náměstí nebo občasné navštívení místních barů. Jako největší

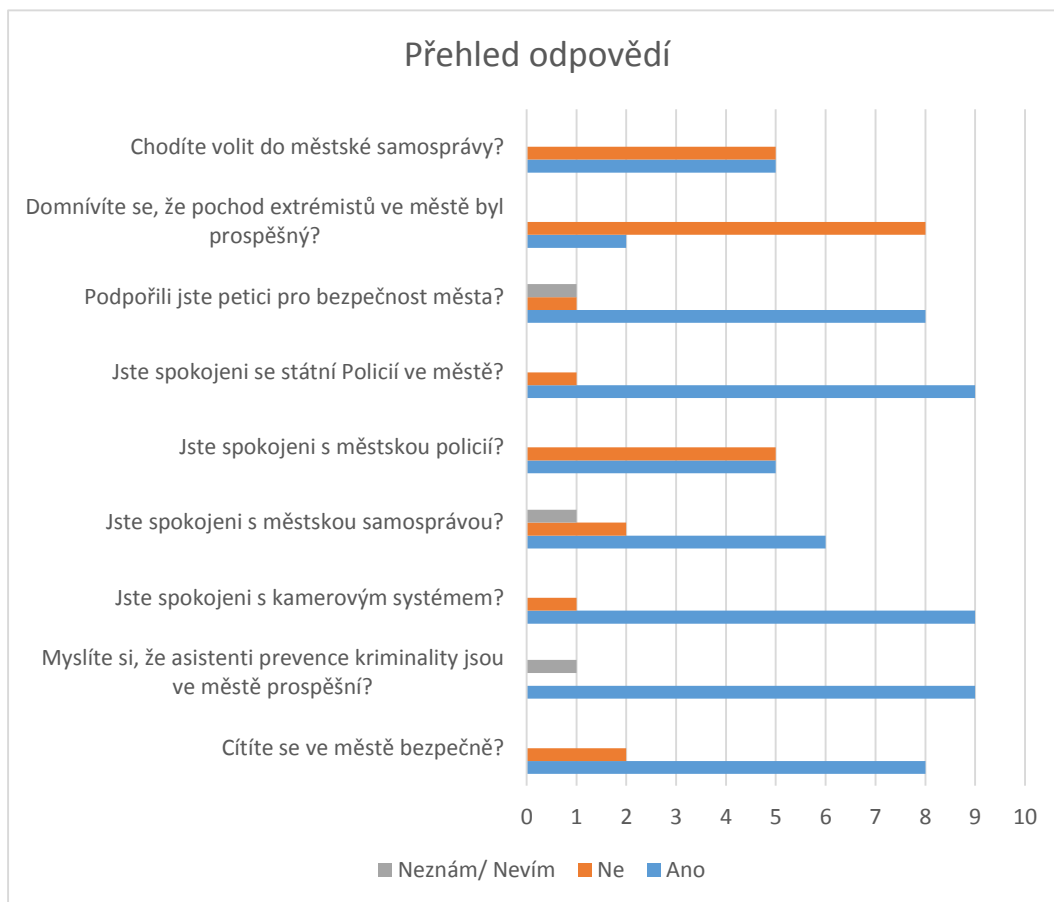
negativum ve městě shledává rasistický postoj k občanům města ze strany vedení města, zejména od pana starosty. Respondentka je již několik let nezaměstnaná, práci ale usilovně shání. Nelíbí se jí práce, kterou odvádí místní policie, podle respondentky je policie zasedlá na vybrané obyvatele a nevykonává svou práci nestranně. Přínos kamerových systémů neshledává téměř žádný, hlavní problém vidí v narušování soukromí místních občanů. S vedením města vyjádřila respondentka značné znepokojení. Označila vedení města jako za jednostranně zaměřené, dalo by se říci až rasistické. Ocenila ale vzniklý program asistence prevence kriminality, protože asistenti již několikrát pomohli uklidnit krizové situace, nebo jim předejít. Nejvíce se respondentce na městě líbí park a náměstí.

Pan Zděněk (87 let) – Respondent ve městě žije přes 60 let, o dění ve městě se zajímá. S životem ve městě je spokojen, protože se mu líbí střed města, který je plně zásoben zbožím. Respondent je členem Sboru dobrovolných hasičů a TJ Sokol Nový Bydžov. Pravidelně se zúčastňuje voleb. Občané v jeho okolí se mu jeví jako velmi slušní a spořádaní lidé, výjimku, dle něj, tvoří Romové, o kterých se domnívá, že jsou neukáznění. Nedostatky v oblasti bezpečnosti shledává především v nedostatečném pohybu policie po městě. Obdivuje vysokou kulturní činnost ve městě, vyzdvihl především akce: Fišerův Bydžov, prvomájové oslavy, masopustní veselí, mikulášskou veselku a městské trhy. Vedení města podle respondenta uplatňuje několik let stejnou systematickou politiku. Respondentovi se nelíbí, že vedení města nedělá nic se zničenými domy, které nejsou zbourané a hyzdí město. Vztah k policii má skeptický, protože jejich práci vidí pouze úředně, nikoli v terénu. Pochod extrémistů se mu zdál oprávněný a jejich průběh probíhal v poklidu. Kamerových systémů se mu zdá ve městě málo.

Pan Petr (38 let) – Respondent se angažuje v mnoha činnostech ve městě. Občané se mu zdají jako málo akční a nechtějí vystupovat z davu. Podle něj je ve městě každoročně větší a větší nárůst nepřizpůsobivých obyvatel. Sdělil mi, že v panelovém bytě, kde žil, byla objevena drogová varna. Jeden z problémů města je podle něj ten, že některé domy ve městě vlastní podnikatelé, kteří byty pronajímají nepřizpůsobivým občanům a ti pak následně ve městě způsobují

nepokoje. Respondent má široký obsah působení, je zaměstnán na městském úřadě, částečně pracuje na svazu obcí pro region Novobydžovska, je to pořadatel merendních slavností ve městě a je člen sportovní komise. Díky tomu, že pracuje na městském úřadě, si uvědomil, že je město vedeno správným směrem. Z rozhovoru jsem zjistila, že město bude dál rozvíjet pečovatelskou službu a kamerové systémy. Je názoru, že zastupitelstvo města svou funkci nevykonává správně. Petici podpořil, ale nemyslí si, že byla dotažena úplně do konce a možná se podle něj minula účinkem. Kamerové systémy velice schvaluje.

Graf č. 1: Přehled odpovědí na položené otázky

Zdroj: Michaela Vaničková

Pomocí tohoto grafu lze dobře vyčíst, s čím jsou zvolení respondenti nejvíce spokojeni a naopak. Nejvíce jsou respondenti spokojeni s činností státní policie, s kamerovým systémem a s asistenty prevence kriminality. Ani v jednom případě jsem se ale nesečkala, že by s nějakou situací, kterou jsem v průběhu rozhovoru s respondenty probírala, byli spokojeni všichni respondenti. V bezpečí se ve městě cítí 8 respondentů, stejně tak 8 respondentů odpovědělo, že podpořili petici. Polovina dotazovaných respondentů chodí volit do městské samosprávy a stejně tak 2. polovina respondentů odpověděla, že nejsou spokojeni s městskou policií. Nejvíce negativních odpovědí jsem získala na otázku, jak vnímali pochod extrémistů, 8 respondentů tento počín hodnotilo záporně a pouze 2 respondenti na to měli kladný názor.

4.3 Analýza dat

V této části práce budu interpretovat výsledky analýzy dat získaných z osmi rozhovorů a jednoho písemného vyjádření od respondentů, které jsem představila v předchozí podkapitole.

1. kategorie se věnovala problémům, které respondenti shledávají jako hlavní. Chtěla jsem zjistit, co nejvíce obyvatelům města vadí a s čím jsou nespokojeni. Jako jeden z problémů je podle občanů drogová problematika. Zařadila jsem sem i názory občanů na Státní a městskou policii.

- Státní policie
- Městská policie
- Drogy

Všichni respondenti mi dokázali sdělit, jaké největší problémy ve městě shledávají. Nejvíce byli znepokojeni s romskými menšinami, které jsou podle respondentů neukázněné a vyvolávají ve městě nejvíce potyček. Dále mě pak respondenti upozornili na nedostatečně rozšířené veřejné osvětlení. Respondentům se také nelíbilo, že nevidí dostatečně policii v terénu, a že svoji práci ve městě vykonává především úředně. Jejich důvěru má spíše státní než městská policie. Nespokojeni byli také s velkým rozšířením drog ve městě a s nonstopy, kde občané v nočních hodinách hrají automaty.

Ukázka odpovědi respondenta o městské policii ve městě.

Pan Petr (38 let): *„Myslím si, že v určitých směrech by se to mělo lehce pozměnit. Nemyslím si, že by všichni zaměstnanci městské policie pracovali na 100 % podle mých představ, ale zase neříkám, že má představy jsou ty správné představy. A když to vezmu jako v globálu, tak nemyslím si, že by městská policie pracovala jako nějak špatně. Snaží se, seč jim síly stačí a.... a neustálým návaem byrokracie na ty*

úředníky jim třeba ani nezbyvá tolik času, kolik by oni chtěli, na to aby byli v terénu.“

2. Kategorie mého šetření se zabývala spokojeností respondentů s vedením města, zda občané volí do městské samosprávy a jaký mají názor na projekt Asistence a prevence kriminality.

- Městská samospráva
- Voliči
- Asistence a prevence kriminality

V této oblasti se výpovědi respondentů značně lišily. Část respondentů byla s vedením města až nadměru spokojena. Líbí se jim především projekt Asistence prevence kriminality, kde vybraní asistenti zasahují s městskou policií ve městě a pomáhají lépe vyřešit krizové situace, nebo jim předejít. Dále jsou spokojeni s vedením města, protože dokázali zařídit nový kruhový objezd na náměstí. Tito respondenti se domnívají, že pro občany a město dělá městská samospráva maximum a mají od respondentů podporu. S tímto tvrzením přišli, jak jsem později zjistila, respondenti, kteří jsou voliči. Druhá část respondentů s vedením města spokojena není. Sdělila mi, že svoji funkci vedení města zastává již několik let stejně. Vedení města, podle respondentů, nepřišlo s ničím novým a inovativním. Takto odpověděli především nevoliči, po mém návrhu, ať se tuto situaci pokusí změnit a jdou volit, byli opět skeptičtí. Vyjádřili se, že volit pro ně nemá cenu, protože všichni možní kandidáti jsou stejní a ani by nevěděli koho zvolit. Z toho vyplývá, že druhá část respondentů je nespokojena s vedením města, přesto s tím nic ale nedělá a jsou nevoliči.

Ukázka odpovědi respondenta o asistenci prevenci kriminality.

Paní Monika (48 let): *„...v současné době asistenti prevence kriminality si myslím, že jsou dobře vybraní, jsou to lidi, který právě tady nemají vazby na město několik*

desítek let zpátky a myslím si, že právě tihle lidi dokáží pomoc při řešení různých problémů městské policii nebo státní policii. Takže myslím si, že v současné době prevence kriminality pomocí těch asistentů funguje dobře.“

3. Kategorie se zabývala, zda respondenti podpořili Petici občanů za zvýšení bezpečnosti ve městě, jaký mají názor na pochod extrémistů městem a co si myslí o kamerových systémech.

- Petice
- Pochod extrémistů
- Kamerové systémy

V této části analýzy bylo zjištěno, že většina respondentů petici podpořila a podepsala. Nebyli však ale spokojeni s výsledkem, protože žádný nebyl. Petici sice podepsalo přes 3200 občanů, ale žádný další posun to nepřineslo. Pochod extrémistů se ale s takovou podporou ze strany respondentů nesešel. Většina respondentů pochod odsoudila. Byli toho názoru, že extrémisté nepřišli obyvatelům pomoci, ale někteří se přijeli pouze poprat. Dále se báli o svůj majetek v době pochodu i o svou bezpečnost. Ani tato akce se tedy neshledala s kladnými ohlasy a do budoucna žádnou velkou změnu nepřinesla. Co respondenti ocenili, byly kamerové systémy, s kterými jsou všichni respondenti spokojeni.

Ukázka odpovědi respondenta o kamerových systémech.

Pan Adam (25 let): „...Myslím si, že to je dobrý preventivní prostředek a když se potom něco stane, tak si myslím, že se potom dá už teď dohledat docela dost informací. A to, že nemá město peníze na to, aby to vybuodovalo kompletně, aby to dalo do všech ulic, aby byla všechna zákoutí úplně pod dohledem, tak to je snad logický, ale... město jako takový buduje dál na rozšiřování toho kamerového systému“.

Závěr

Hlavním cílem mého výzkumného šetření bylo zjistit, jak vnímají obyvatelé bezpečnost ve městě a zda se na této bezpečnosti podílí občanská společnost? Dále mě zajímalo, zda respondenti postřehli zlepšení podmínek pro spokojený život ve městě od doby posledních velkých incidentů a jaký je jejich názor na tyto incidenty.

Největší problémy ve městě shledávají respondenti v konfliktech nebo problémech, které doprovází soužití s romskou menšinou. Většina respondentů se však snaží najít řešení problémů a konfliktů mezi Romy a dalšími obyvateli, nikoli vnášet větší neklid, napětí a agresivitu.

Respondenti jsou zvláště znepokojeni potulováním různých agresivních skupin, které tvoří zejména muži z nočních barů, heren a kteří kromě alkoholu užívají i drogy. Jako další silné negativum respondenti uváděli právě častý problém spojený s výskytem a užíváním drog ve městě.

Jako řešení respondenti navrhovali získání finančních prostředků, např. i formou dotací, které by přispěly k zajištění bezpečnosti ve městě, pomohly zlepšit občanskou vybavenost, bytový fond aj. Respondenti ve značné míře kritizovali nedostatečný pohyb městské policie v ulicích. Zmiňovali, že je nutné rozšířit veřejné osvětlení a přáli by si vidět větší koncentraci policistů v ulicích. Jako další příspěvek ke zlepšení situace ve městě by respondenti ocenili rozšíření sportovišť ve městě a rozšíření kamerových systémů do dalších zákoutí města.

I přes některé dílčí násilné incidenty, vyhrocené situace nebo obavy, se respondenti ve městě cítí bezpečně. Situaci ve městě z hlediska bezpečnosti považují za stabilní, tedy lepší, než tomu bylo ve vyhrocených dobách před několika lety a žádnou razantní změnu nevyžadují.

Petici občanů za zvýšení bezpečnosti ve městě v době velkých incidentů podepsali téměř všichni, tj. kromě jednoho respondenta a jeden respondent si už petici nevybavoval, tudíž neodpověděl. Akce občanů vyvolala značný ohlas, ale měla

odlišné důsledky. Na jedné straně se začaly nově řešit akutní problémy spojené s bezpečností ve městě, na druhé straně se k této aktivitě začaly přidružovat názory a aktivity, které řešení nepřinášely, naopak problémy ještě vyhrocovaly. Občanská společnost tak sehrávala leckdy protichůdné tendence, ale přispěla k tříbení názorů na identifikaci a způsob řešení problémů.

Někteří respondenti se shodli, že pochod extrémistů byla „nafouklá bublina“ a moc prospěchu nepřinesla užitek. Pochod extrémistů se u respondentů setkal spíše s negativním ohlasem. Respondenti uvedli, že pochod byl podle nich zbytečný a někteří aktivisté do města přijeli za jinými účely, než bylo avizováno.

Díky výzkumnému šetření jsem zjistila, že většina respondentů se zajímá o dění ve městě. Zajímají se o svou bezpečnost a spojují si s bezpečností také kvalitu života ve městě. Zjistila jsem, že respondenti, kteří se účastní voleb, se také spíše angažují v občanské společnosti a aktivně podporují řešení bezpečnostních problémů ve městě. Voliči se více zajímali o dění ve městě a měli větší poznatky a přehled, stejně tak respondenti, kteří jsou členové nějakého občanského sdružení ve městě, vědí o sociálních problémech a dění ve městě více než ti, kteří nejsou členy místních spolků nebo sdružení.

Polovina respondentů je s vedením města spokojena, druhá část respondentů kritizovala především malou akčnost ze strany vedení a bere vedení města spíše jako „tradiční“ volbu. Z rozhovorů se ukazuje, že občanská společnost má důležitou funkci při zajišťování, zlepšování bezpečnosti ve městě. Ze strany vedení města jsem dospěla k názoru, že se pro občany a město snaží udělat, co nejvíce mohou.

Bakalářská práce vedla ke splnění stanovených cílů a lze konstatovat, že při řešení problémů spojených s bezpečností ve městě je zapotřebí komplexního systému, který zahrnuje různé činitele a jejich praktiky, tj. včetně aktivit občanské společnosti, která zprostředkovává, agreguje a tříbí požadavky a zájmy, ačkoli se může projevit v odlišných názorech, postojích i aktivitách a může čelit různým politickým, ideologickým, mediálním a jiným okolnostem nebo i tlakům.

Seznam použité literatury:

Brauch, Hans G. 2005. *Environment and human security: Towards freedom from hazard impacts*. United Nations University.

Bureš, O. 2013. *Analýza privatizace bezpečnosti v České republice s využitím modelu globálních bezpečnostních montáží*. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity v Brně.

Brokl, L. 2002. *Hledání občanské společnosti*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky.

Česáková, M. 2011. *Novobydžovský zpravodaj*. Nový Bydžov: Městský úřad.

Český statistický úřad. 2015. *Výběr publikací ČSÚ*. Praha: Český statistický úřad.

Disman, M. 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum.

Hendl, J. 2005. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál.

Holas, J. a kol., 2003. *Prevence kriminality očima občanů: Názory občanů na bezpečnostní situaci ve městech, dlouhodobě zařazených do KSP prevence kriminality – závěrečná zpráva z výzkumu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci.

Janoušková, K. a kol. 2008. *Profesní dovednosti terénních pracovníků*. Vyd. Ostrava: Ostravská univerzita.

Kroupa, M. 2011. *Integrovaný záchranný systém*. Praha : Armex.

Kubinec, J. a kol., 2014. *Koncepce prevence kriminality Města Nový Bydžov 2015 – 2018*. Vyd. Městský úřad Nový Bydžov.

Loader, I. 2007. *Civilizing security*. Cambridge University Press.

Louda, P. 2011. *Novobydžovský zpravodaj*. Nový Bydžov: Městský úřad.

Manunta, G. 1999. *What is security?* Cranfield University Press.

Mozga, J., Vitek, Miloš. 2005. *Společenské aspekty rizik*. Hradec Králové: Gaudeamus.

- Musil, J. 1967. *Sociologie soudobého města*. Praha: Svoboda.
- Petrusek, M. 1996. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum.
- Republika, Česká. 2008. *Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR. Sbirka zákonů ČR*.
- Republika, Česká. 1991. *Zákon č. 553/1991 Sb. O České národní rady o obecní policii Sbirka zákonů ČR*.
- Skovajsa, M. 2010. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál.
- Strauss, A. 1999. *Základy kvalitativního výzkumu*. Brno: Albert.
- Vangeli, B. 2009. *Zákon o Policii České republiky*. Nakladatelství CH Beck.
- Večerka, K. a kol., 1997. *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR.
- Vokuš, J. 2010. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic: pomáhat a chránit*. 2. vyd. Praha: Policejní prezidium České republiky.
- Zapletal, J. a kol. 2000. *Prevence kriminality*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie České republiky.
- Znoj, M. 2000. *Občanská společnost ve dvojím podání*. Karolinum Press.

Internetové zdroje:

Informace k pochodu extrémistů. [online]. [cit. 4. 3. 2017]. Dostupné z:

<http://zpravy.idnes.cz/pochod-radikalu-v-novem-bydzove-dnm-/krimi.aspx?c=A110311_1546773_hradec-zpravy>

Případ znásilnění v Novém Bydžově. [online]. [cit. 9. 2. 2017]. Dostupné z:

<<https://www.novinky.cz/krimi/232457-za-znasilneni-divky-dostal-10-let-u-soudu-se-rozplakal.html>>

ČSÚ. Sčítání lidu, domů a bytů. 2011. [online]. [cit. 9. 1. 2017]. Dostupné z:

<<http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=podletematu&tu=30814&th=&v=&vo=null&vseuzemi=null&void>>

Oficiální internetové stránky města. [online]. [cit. 7. 4. 2017]. Dostupné z:

<<http://www.novybydzov.cz/index.asp>>

Občanský sektor v České republice [online]. [cit. 21. 3. 2017]. Dostupné z:

<http://is.muni.cz/th/442369/pedf_c/>

Seznam příloh

Příloha 1

Obrázek 1 Znak města

Obrázek 2 Vlajka města

Zdroj:

Oficiální internetové stránky města. [online]. Dostupné z: <http://www.novybydzov.cz/index.asp>

Tabulka č. 1 vývoj počtu obyvatel Nového Bydžova

Rok	Nový Bydžov město/town (LAU2)				Hradec Králové okres/district (LAU1)						Královéhradecký kraj kraj/region (NUTS3)					Stav 31. 12.
	Střední stav	Sňatky	Rozvody	Narození Births		Potraty Abortions		Zemřelí Deaths		Přirozený přírůstek	Sťahování Migration			Celkový přírůstek Total increase		
				celkem	živě	celkem	UPT	celkem	do 1 roku		přistěhovali	vystěhovali	přírůstek stěhov.			
Year	Mid-year population	Marriages	Divorces	Total	Total	Within marriage	Total	Induced abortions	Total	Under 1 year	Natural increase	Immigrants	Emigrants	Net migration	Population, 31 Dec	
1994	7 224	37	22	90	89	79	61	53	72	-	17	113	96	17	34	7 252
1995	7 255	33	18	78	78	67	48	38	67	3	11	123	93	30	41	7 293
1996	7 279	33	23	69	69	56	48	36	77	1	-8	81	94	-13	-21	7 272
1997	7 309	32	20	64	64	50	52	40	53	1	11	125	91	34	45	7 317
1998	7 333	36	23	76	76	60	49	43	72	1	4	128	117	11	15	7 332
1999	7 315	22	19	75	74	60	43	31	92	-	-18	79	114	-35	-53	7 279
2000	7 278	34	19	67	67	50	47	34	71	-	-4	100	124	-24	-28	7 251
2001	7 193	25	26	57	56	47	36	29	67	-	-11	119	90	29	18	7 215
2002	7 167	25	20	63	63	47	34	24	65	-	-2	109	144	-35	-37	7 178
2003	7 180	28	19	57	57	40	25	15	76	1	-19	176	175	1	-18	7 160
2004	7 122	30	22	67	67	37	32	24	71	-	-4	122	132	-10	-14	7 146
2005	7 148	39	28	62	61	39	42	29	74	1	-13	136	143	-7	-20	7 126
2006	7 142	26	21	69	69	43	32	19	80	-	-11	152	117	35	24	7 150
2007	7 177	27	22	69	69	49	27	19	63	-	6	161	150	11	17	7 167
2008	7 156	24	13	75	75	42	28	17	85	-	-10	129	132	-3	-13	7 154
2009	7 182	34	8	87	87	44	41	27	76	-	11	178	166	12	23	7 177
2010	7 205	28	24	79	79	33	31	15	61	-	18	152	202	-50	-32	7 145
2011	7 157	31	18	58	58	24	28	18	79	-	-21	130	142	-12	-33	7 129
2012	7 087	29	14	59	59	23	25	13	66	-	-7	146	170	-24	-31	7 098
2013	7 092	24	25	72	72	29	31	17	74	1	-2	169	210	-41	-43	7 055
2014	7 059	22	15	65	63	28	28	20	64	-	-1	161	163	-2	-3	7 052
2015	7 064	21	16	69	67	29	25	17	71	-	-4	182	154	28	24	7 076

Zdroj: www.czso.cz

Příloha 2

Přepis rozhovoru s respondentem

Kódovaný rozhovor

Legenda k barevnému označení kódů:

Problémy (drogy)

Vedení města

Voliči do městské samosprávy

Kamerové systémy

Policie

Petice

Asistence prevence kriminality

Pochod extrémistů

Občané města

Výzkumník: Prosím Tě, řekni mi, když se řekne "Bydžovák", označil bys sám sebe jako za Bydžováka? 00:00:11-4

Respondent: Určitě označil. Tak...vyrůstal jsem tady, mám tady spoustu...s Bydžovem jsem spjatej, tím že tady mám plno kamarádů, známých, ale hlavně i zájmové nějaké kroužky a prostě...myslím si, že když se řekne Bydžov, tak že sem patřím jako... 00:00:31-6

Výzkumník: Že zrovna Ty jsi Bydžovák tělem i duší asi, vid'. Možná, že si někdo představí i Tebe... 00:00:34-1

Respondent: Doufám, chtěl bych možná. (smích) No jako za pár let, aby si to lidi představili 00:00:39-2

Výzkumník: A jaký jsou podle Tebe teda občani v Bydžově? 00:00:45-0

Respondent: Občani v Bydžově... takoví... furt takoví jakoby zabrzdění. Mně vadí, že tady ty lidi furt nejsou takoví akční. Ti lidi by se podle mne měli víc otevřít. Ale to je i tím, že se tady všichni prostě znají a tak jakoby nechtějí být středem pozornosti... a prostě neudělají nějaký zásadní krok pro to, aby se tady něco změnilo, protože by se na ně ten souseď prostě koukal špatně. No takže se jen tak... 00:01:13-8

Výzkumník: Takže tady jsou hodně blízký vztahy teda chceš říct... 00:01:15-8

Respondent: Jo. 00:01:16-5

Výzkumník: Že to, že to je malý město. 00:01:17-9

Respondent: Jo, jo myslím si že jo. A... ale zase v určitých směrech si myslím, že to může být výhoda. Tím, že se tady ti lidé znají, tak... v momentě, kdy by se tady mělo jít k něčemu, tak si myslím, že ti lidi se semknou a budou táhnout za jeden provaz. 00:01:33-7

Výzkumník: Ehm. A kdybys to měl třeba porovnat s nějakým jiným městem. Je tady něco specifický podle Tebe v tom Bydžově? 00:01:40-7

Respondent: (smích) Specifický... specifický tady je nárůst... neustálý nárůst, každoroční nárůst... nepřizpůsobilých občanů a teď nemyslím jenom třeba Romy, ale vlastně jsou to i bílí z takové té okrajové společnosti, kde prostě... mediálně známá teďka aféra drogy... a to je prostě věc, kterou já jsem nemohl nikdy zkousnout a nezkousnu ji. 00:02:14-5

Výzkumník: No a řekni mi, co ty o tom víš? Tady o drogách v Bydžově... 00:02:17-7

Respondent: No tak... bydlel jsem v baráku, kde jsem měl... kde se mi z uzamčený kolárny ztratilo kolo... a to bylo už jen vyvrcholení nějakých neustálých problémů

v celém baráku, kdy prostě se tam dokonce třeba i vařily drogy. Nebo, to jsou všechno takový domněnky, co si lidi myslěj... 00:02:42-2 00:02:42-2

Výzkumník: Přímo v Tvým baráku, ve kterým jsi bydlel? 00:02:42-0

Respondent: Jo. A... odvolání na policii žádný. Jenom to, dobře můžeme to sepsat, evidujeme to, a tím to skončilo a postupem času podle mne ty nátlaky byly i od dalších lidí. I třeba z vedení města. A zlepšilo se to opravdu asi tím, že potom ti policajti k nám byli taková vstřícnější. Říkali, jo my je kontrolujeme, sledujeme je a musíme si na ně počkat. A teďka si na ně opravdu teda počkali. A to bych mohl mluvit dál jo, to není jenom o drogách... to je prostě o těch, o těch Romech, který se sem nastěhují... vždycky to chodí v takových třech vlnách. Jedna je na jaře, druhá je po pouti a třetí je před zimou, žejo. 00:03:28-5

Výzkumník: To máš takhle vysledovaný, jo? 00:03:29-3

Respondent: No, tak to máme vysledovaný tady asi většina. (smích) Většina lidí, který tady bydlej... 00:03:35-1

Výzkumník: Na jaře, po pouti a... co bylo to třetí? 00:03:36-8

Respondent: Na jaře, po pouti a na podzim. Zás naopak před zimou, kdy se potřebují někde usídlit no. 00:03:44-7

Výzkumník: A čím to jako podle tebe je? Že už... proč se furt koncentrují tady zrovna? 00:03:51-0

Respondent: Ehm... nevím, nedokážu si to nějak vysvětlit... Jediný, co je asi pro ně, že se sem stahují, tak že tady ty velký baráky, velký bytový jednotky... tak že tady prostě mají soukromníci, který vůbec nemají s Bydžovem nic společnýho. Jsou to prostě podnikatelé z Prahy a z takovýchle větších měst a jim je prostě úplně jedno, kdo se tam nastěhuje. Oni vědí, že tam bydlej, že tam bydlej takovýchle nepřizpůsobilý, že z nich nedostanou peníze, ale potom... někde přes sociálku se to snaží získávat. Takže myslím si, že to je tím, že tady prostě město není schopný zapracovat na tomhle, aby prostě tyhle velký baráky skoupilo, nemá prostě finance a... i když ten nátlak tam je samozřejmě. Skupovat tady dole právě ty... ty v těch

lokalitách právě... v těch vyloučených lokalitách, jako je... jako je támhle za bývalýma sklárnama, za koupalištěm... tak tam to prostě chtělo odkoupit město, tam se to povedlo, tam si myslím, že by ti nepřizpůsobilí měli patřit. Ale potom prostě, co se děje tady kolem centra, že ty velký baráky jsou obyčejných podnikatelů, co nemají k Bydžovu žádný vztah, cit, tak přesto prostě nejede vlak no, bohužel. 00:05:32-1

Výzkumník: A když to takhle řeknu tak... si teda myslíš, že tady není jenom koncentrace těch Romů, ale že tady jsou i jiní obyvatelé teda, kteří dělají problémy ve městě? 00:05:45-3

Respondent: Tak myslím si, že určité procento těch nepřizpůsobilých jsou i bílí, ale je to zanedbatelný proti romský populaci. 00:05:53-0

Výzkumník: Takže spíš se přikláníš k tomu, že velký procento tady teda způsobují Romové i? 00:05:57-8

Respondent: Jo, určitě. 00:05:59-2

Výzkumník: A jak se ty konkrétně angažuješ pro město? 00:06:01-7

Respondent: Jak se angažuju? Tak... jsem... 00:06:04-7

Výzkumník: Protože myslím, že ty toho máš právě docela hodně... tak to zkus vyjmenovat 00:06:09-6

Respondent: Mám, mám toho teď hodně. Jsem částečně ještě zaměstnanec města, částečně dělám na svazu měst a obcí se sídlem v Nepolisích, právě region na Novobydžovskou mám jakoby na starosti co se týče rozvoje... rozvoje právě těch obcí. Ať už venkova, malých obcí nebo právě těch měst. Pomoc při různých měkkých projektech a tím největším bude určitě cyklostezka a dalším velkým projektem je právě pomoc lidem, který jsou zaměstnaný a potom budou příměstské tábory pro děti od nějakých pěti do 14 let, právě pro rodiče, který jsou zaměstnaní, tak aby mohli normálně dál fungovat a nemuseli si na to brát dovolený. Takže podpora v zaměstnanosti. Takže i tady v tom... i tady v tom se angažuju. A teďka jsem úplně odběhnul, odběhnul někam od tý... 00:06:59-1

Výzkumník: Ne, já jsem se ptala, jak se jakoby angažuješ... ještě, ještě co dál? Víím, že jsi tady ještě meře... merendu pořádal, ne? 00:07:10-0

Respondent: No tak jasný. Studentská merenda, sdružení studentstva Novobydžovského. Hodně se angažuju do sportu – jsem členem sportovní komise rady města, jsem členem fotbalového svazu. Děláme, děláme tady... pár nadšenců se tady před pár lety rozhodlo udělat fotbalový kemp pro malé děti, takže ten tady děláme každý rok, už vlastně pátý ročník... první týden v červenci. No je toho hodně. Ale baví mě to a chtěl bych se tady podílet dál jako na... na vzrůstu toho města a vůbec na životě ve městě. 00:07:59-8

Výzkumník: Ty si myslíš... říkal jsi vlastně, že částečně ještě pracuješ pro město. Co si myslíš o vedení města? 00:08:07-5

Respondent: O vedení města si myslím to, že... 00:08:14-9

Respondent: Můžu Ti říct úplně naprosto přesně, co si myslím. Myslím si, že může být rádi, i když jsem si to nejdřív nemyslel... když jsem byl jeden z obyčejných obyvatel, tak jsem si to nemyslel... vzhledem k tomu, že jsem dostal potom možnost pracovat téměř, téměř u vedení města, tak si myslím, že se to město nevede tak úplně špatným směrem. Myslím si, že tady jsou pevné základy v tom, že starosta tady má dvacetiletou tradici na té radnici, a díky tomu má různé kontakty na různé instituce nebo na různé další lidi, který mohou pomoci tomu městu. Myslím si, že tady byl určitě nastavený správný systém podpory zaměstnanosti, když se podíváme na průmyslovou zónu, tak kolik se tam vytvořilo míst pracovních, tak to si myslím, že hodně pomohlo právě v té době té největší nezaměstnanosti. I tak ale Nový Bydžov nepatřil nikdy úplně k těm nejhorším. Takže to si myslím, že dobře zafungovalo... no a vedení města jako takový bych ještě chtěl rozdělit na dvě stránky a to je samospráva a státní správa. Teďka jsem mluvil spíš o té samosprávě a o té státní správě chci mluvit v tom duchu jako že je tady prostě... stali jsme se někdy v roce 2005...7...ORP3, což nám tady umožnilo zaměstnat další lidi – Městský úřad se tenkrát rozrostl a stále se rozrůstá o další pozice pracovní. A úplně

tím největším přínosem pro obyvatele tady si myslím je, že si sem mohou dojit zařídit, vyměnit občanku, pas, řidičák, přepsat auto, prostě všechny takovýhle věci. Jsou tady sociální služby myslím si nastavené na velmi dobré úrovni. Duha a různé domy s pečovatelskou službou... ta pečovatelská služba zajíždí do těch domů a to si myslím, že je nastavený hodně dobře a podle posledních informací by to mělo ještě dál růst a mělo by se to jakoby zkvalitňovat. Což... není úplně pravidlem pro obce podobné velikosti jako je Nový Bydžov. 00:10:35-4

Výzkumník: Podobného rozměru... A ty sám, když takhle důvěřuješ tý samosprávě města nebo tomu vedení... máš k ní důvěru? 00:10:31-2

Respondent: Částečnou... částečnou důvěru. Já si myslím, že by tam určitě lidi měli zůstat v tom vedení a to si myslím úplně ti asi nejvyšší lidi, jako je starosta a tajemnice. To si myslím, že jsou lidi, který tady ještě dokáží tomu městu a těm potencionálním novým mladším generacím pod sebou předat hrozně moc věcí a tím nejdražším jsou ty zkušenosti, který tady posbírali. Protože nedovedu si představit, že by to tady měl převzít někdo, kdo třeba dělal nevím třeba celý život ředitele a nezměnil nic na své škole jo... tak to si nemyslím, že by tady měl dělat starostu člověk, který se bojí projektů a který nechce jít do ničeho nového. Raději pojede tak nějak, jak to jede... to tady ty lidi holt do toho jdou po hlavě, jsou jednou nohou v kriminále, to je fakt, ale nebojí se toho. Takže si myslím, že by tam tadyti úplně nejvyšší měli zůstat, ale že by se tady mělo změnit zastupitelstvo komplet... nebo komplet... z 80 % by se prostě mělo vyměnit a být tam lidi ti, kteří chtějí být akční, chtějí se opravdu podílet na rozvoji města a ti, kteří chtějí myslet na občany. A ne tak, aby to byla levá strana lavic, pravá strana lavic a ty se mezi sebou nesnesou a různé boje... Právě že jsme malý město, malá obec, takže bychom se měli vykašlat na nějakou politickou stránku a tak ať tam jsou opravdu lidi, který spolu chtějí spolupracovat a ne lidi který... jedna strana taková pravicová a druhá levicová a... a nesnesou se. 00:12:33-5

Výzkumník: A ty sám ses někdy angažoval do zastupitelstva? 00:12:34-5

Respondent: Já jsem se angažoval, ale asi jenom tak jako... formálně jsem tam byl napsanej, neměl jsem žádný úmysly. Ale to bylo před 3 rokama a co bude za rok, tak to se může třeba změnit. A myslím si, že... že ne že bych na to měl, ale že jsem typ člověka, který by se chtěl podílet na změnách a na razantních změnách, právě co se rozvoje města týče. [00:12:58-8](#)

Výzkumník: No a můžeš mi říct, co jsi třeba chtěl prosadit, nebo jaký ty hlavní změny by sis představoval? [00:13:11-0](#)

Respondent: No tak vzhledem k tomu, že jsme na tom začátku toho rozhovoru vyjmenoval ty moje zájmy a všechno se týkalo toho sportu, tak já vím, že pro sport je tady udělaný toho hrozně moc ale... myslím si, že by se mohlo dělat ještě o kousek víc, že by se tady mohla udělat jakoby nějaká... zájmová skupina, nebo nějaký zájmový útvar, kde, kde by si opravdu našli to využití úplně všichni jo. Tak aby se spojovaly aktivity dětský, aktivity střední... od generace mládeže až pro ty třeba já nevím 25letý, 30letý. Tak udělat tady nějaký systém. Věc, kterou bych tady ale chtěl změnit, tak to je určitě průhlednost toku peněz právě z čerpání EU. Nemyslím si, že to je neprůhledný, nebo že to je nějaká černota, to vůbec ne. Právě, že jsem tam dělal, nebo že tam dělám, tak vím, že je to všechno průhledný, ale mělo by to být podle mne líp prezentovaný. Myslím si, že reklama města jako taková, je tady na mizivé úrovni. Myslím si, že se tady dělá hrozně moc sportovních, kulturních akcí a ta prezentace pro ty lidi ven, není úplně taková... pro ty Bydžovány. Když sem přijede někdo cizí, tak říká jak je to krásný město, jak to tady krásně vypadá... je to díky nějakému tomu náměstí, struktura radnice a všechny takovýhle historický věci a přijedou sem a řeknou, jak to tady všechno klape a najdou si támhleto a támhleto, ale pro ty lidi, kteří tady žijí a berou to jako samozřejmost, tak by měla být nějaká nadstavba a to je medializace města. [00:15:07-6](#)

Výzkumník: A takový ty nejhorší faktory, co jsou v Bydžově, jsou podle tebe jaký? Co nejvíc jakoby snižuje úroveň toho města... [00:15:09-9](#)

Respondent: Myslíš tím jako radnice nebo města jako... [00:15:24-9](#)

Výzkumník: Celkově. Celkově to město. [00:15:36-3](#)

Respondent: No tak jsou to určitě Romové, já si myslím, že... to je prostě největší negativní faktor a kdybych měl potom ještě vymyslet nebo najít nějaký druhý, tak si myslím, že to je že si tady lidi hrozně moc záviděj a pomlouvaj se a vymýšlí si na sebe různé báchorky a povídky, jenom proto, aby náhodou jsem já nebyl horší než ten druhý. Takže se tady prostě lidi nedokáží podívat do očí a případné problémy si prostě vyřešit mezi 4 očima a řeší to různýma pomluvama a prostě tím jak jsme menší město, tak se to prostě rozkřikne během jednoho, dvou týdnů a je to prostě... háže to potom takový negativní stín, že se tady netáhne za jeden provaz jo... i když by se prostě mělo a myslím si, že se může a v určitých směrech by se to tady podle mne dalo ovlivnit. Když šlo opravdu do tuhýho, tak to město dokáže táhnout za jeden provaz a myslím si, že by to tak mohlo jít i dál. 00:16:34-3

Výzkumník: : A když se tě zeptám třeba z hlediska... z hlediska dopravy, nemocnice, obchodů, co tady jsou, tak myslíš si, že je to dostačující? 00:16:42-0

Respondent: Hmm... co se týče dopravy... nebo sjízdnost jakoby dopravy z Bydžova do hlavního města, tak... si myslím, že prostě těch dopravních spojů tady jede hrozně moc, až mě to někdy zaráží, proč jich jede v horizontu 20 minut pět nebo proč jich jede 5 ne Hradec, ale chápu, že je to zase napojeno na různou infrastrukturu, a že my jsme konečná stanice, přestupní stanice, nekonečná přestupní stanice mezi Hradcem a dál... Poděbrady, Praha třeba. Takže, co se dopravní infrastruktury týče, tak to si myslím, že je na dobré úrovni. Co se týče obchodů, tak si myslím, že to není taky úplně zase tak jako marný. Samozřejmě ty soukromníci, kteří tady mají krámky s oblečením, dárkový předměty a takovýhle věci, tak samozřejmě je to dražší. Když člověk vyjede do obchodního centra do Hradce, tak všechno pořídí najednou a levněji. To je věc jedna, ale zase na podporu těch místních podnikatelů, když si člověk vezme čas, který stráví na cestách, peníze který projede tam, tak zase úplně aby tady bylo třeba předraženo, aby tady nebyla dostupnost věcí, tak to určitě není. 00:18:13-8

Výzkumník: Už jsme se spolu bavili o drogách... myslíš si teda, ne jenom třeba v rámci drog, ale třeba v rámci násilí, že je Bydžov bezpečné město? 00:18:20-7

Respondent: Tak Bydžov má, já nevím už 12 nebo 15 let... 14 má prostě nálepku, že to není tak úplně bezpečné město. Já si myslím, že se tady pro tu bezpečnost dělají neustále jako kroky pro zlepšení. **Samozřejmě potřebovali bychom nepřetržitou hlídku městské policie, na to se třeba zase váží nějaké další kroky a finanční toky, který jsou v současné době... město si je v takovýhle době nemůže dovolit.** Ale potom je voláno hrozně moc, bylo by to skvělý, vědí to všichni, ale nejsme schopní toho člověka v žádném případě nijak zaplatit. Dotace z EU na to prostě nejsou, takže bohužel ne. A... ale úplně zpátky k tomu, jak byly ty otázky. Myslím si, že v současné době je město v rámci možností bezpečný. Dovedu si představit, že pustím desetiletý dítě v odpoledních hodinách samotný přes celý město. 00:19:25-6

Výzkumník: To jsem se Tě právě chtěla zeptat. Když máš teďka vlastně syna narozeného, tak když bude vyrůstat, tak by ses nebál pustit ho tady ve městě jen tak volně, tak nebudeš mít obavy? 00:19:30-6

Respondent: Myslím si, že tady daleko větší překážkou bude třeba doprava. Ta tady prostě houstne, přes to centrum jezdí prostě všechno... Obchvat, po kterým se tady volalo a volá, tak nejdřív v roce 2050, takže znovu otázka toho, jestli se tady obchvat bude nebo nebude konat. Takže by tady teďka musíme přežít 35 let s tím, že tady všechno bude jezdit přes ten střed toho města. Takže v tomhle bych třeba měl ten strach, že... že mi to dítě srazí nějaký auto. Ale že bych měl strach, když bych ho pustil z baráku, ať dojde do krámu v 10 nebo 12 letech, tak si myslím, že pokud nepůjde přes hlavní silnici, tak že tam úplně normálně dojde. To co se tady stalo, tak to byl zas prostě jedinec nějaký, který tady měl prostě nějakou svoji úchytku a bohužel se tady prostě báli všichni... 00:20:31-0

Výzkumník: Teďka myslíš to znásilnění? 00:20:35-0

Respondent: Myslím to znásilnění no. Jo ale nebylo to nic jakoby, že by to byla nějaká skupinka lidí nebo něco takovýho. Byl to zkrat jedince a samozřejmě od té doby se tady prostě nese vlna... vlna nevoleb proti tady těm lidem, lidi se boje,

právem asi jo... ale aby to bylo tak, že nepustím dítě, protože bych se bál, že se mi nevrátí domů, tak to v současné době ne. 00:20:52-5

Výzkumník: A co ty víš právě o tomhle znásilnění? 00:21:01-7

Respondent: O tomhle znásilnění nevím nic víc, než co se událo v médiích. 00:21:10-5

Výzkumník: Takže nevíš nic víc o téhle situaci... A co víš o pochodu extrémistů? v roce 2011... 00:21:30-6

Respondent: Mmmm... O pochodu extrémistů no. Tak pochod extrémistů tady byl, proběhl docela v pohodě. A bylo to právě zase na popud něčeho žejo. Ehm... myslím si, že to nakonec bylo zvládnuté dobře. Bylo tady prostě nějaké shromáždění, oni to oficiálně nahlásili, myslím si, že vedení města právě v tomhle směru i s tou romskou komunitou začalo jednat a učinili aktivní kroky k tomu, aby se to tady nějakým způsobem uklidnilo... to nebylo. Pak když už se to schylovalo k tomu, že by se to tady mohlo uklidnit, tak se nahlásil pochod extrémistů a vyvolalo to zase další nějakou vlnu a... 00:22:06-1

Výzkumník: A ještě mi řekni, ty jakoby víš, na jaký popud sem přijeli ti extrémisti? 00:22:22-5

Respondent: Ne. Na čí to bylo pobud to nevím. Myslím si, že to byl normálně pobud jejich. Že to bylo... jestli mluvili s někým tady ve městě nebo dokonce s vedením města, tak to nevím, takže na to nemůžu odpovědět, ale myslím si, že právě město nakonec ve spojení s tou romskou komunitou, s těma starousedlíkama hlavně, tak že to bylo v pohodě a... ve spojení s policií si myslím, že se to tak nějak odehrálo v pohodě, že to mohlo dopadnout daleko hůř. Když se podíváme na Šluknovské výběžek, tak to mohlo dopadnout daleko hůř. 00:23:03-6

Výzkumník: A víš něco o té petici, co se potom sepsala o tomhle? Co se odehrálo? 00:23:11-0

Respondent: O té petici mám jenom takový strohý informace. Mně přijde, že Nový Bydžov jako město takový a jeho obyvatelé si tady normálně zakládají na peticích.

Kdyby to mohlo být, tak sepisují petice každý čtvrt rok jako... ale... o týchle petici, která tu byla... nevím jestli se neminula účinkem. Myslím si, že dobrý nápad, to je jedna věc, ale dobrých nápadů tady má plno lidí hrozně moc. Ale když má dojít do toho zdárného konce, tak to už tady ty lidi... nebo většina lidí v Bydžově na to nemá sílu, buňky, chuť, odhodlání to dotáhnout do konce. Takže si myslím, že ta petice se sepsala, podepsala od spousty lidí, předalo se to někam, ale výsledek už z toho podle mne žádný radikální nebyl. [00:24:11-4](#)

Výzkumník: A ty sám jsi podepsal? [00:24:14-1](#)

Respondent: Já sám jsem podepsal. [00:24:18-9](#)

Výzkumník: Mmm... Jo a myslíš si, že od té doby se tady ten počet Romů zvýšil nebo snížil? Po tom sepsání té petice. [00:24:34-3](#)

Respondent: Jde o to, jestli Romové oficiálně nahlášení nebo Romové co tady.... [00:24:36-2](#)

Výzkumník: Celkově. Když to takhle pozoruješ u toho města. [00:24:39-7](#)

Respondent: Když to pozoruju, tak... tak zase... Je jaro, takže teď tady je nával nějakých nových. A... já jsem tady zaregistroval teďka nějaké 2 nebo 3 nové rodiny v počtu 4, 5 lidí, takže nějakých nových 15 Romů tady je, ale je pravda jako že zas nějaký odjíždějí, nějaký studují dokonce, takže odjíždějí na studia... klobouk dolů. Nebo odjíždějí za prací, protože tím, že tady jsme v Novém Bydžově, takže... tady ta zaměstnanost je taková jaká je, tak tady třeba nezískají tu práci, takže odjíždějí třeba i za prací, kde je ta větší nezaměstnanost a kde si tu práci najdou snáze. Já si myslím, že se to tady tak nějak různě jako přelévá, ale myslím si, že došlo k radikálnímu snížení po pochodu extrémistů. A... teďka od toho roku 2012 si myslím, že to zase lehce roste nahoru... ale nemyslím si že by se to tady mělo řešit zase nějakým pochodem extrémistů a radikálním způsobem, myslím si že je to zatím unositelné v nějakých těch mezích a... že to je jako v pohodě jako tady. [00:25:40-](#)

[5](#)

Výzkumník: A co říkáš na kamerový systém, co tady jsou? Vadí ti, omezují tě třeba v něčem? 00:25:45-7

Respondent: Ne, neomezujou. Mně nevadí, když mě někdo natočí, že jdu z hospody, v noci, večír a vzhledem k tomu, že nedělám žádné problémy nikde, tak za mnou nemusí vyjíždět hlídka městské policie, takže mi to je vcelku nějak jedno. A myslím si, že to je dobře a... když jsem viděl ten systém... ne samozřejmě spuštěný, ale když jsem viděl, kolik těch monitorů má městská policie k dispozici a kde a jak tady jsou různé kamery, který si mohou natáčet a přibližovat tu kameru do určitých úhlů, tak... Myslím si, že to je dobrý preventivní prostředek a když se potom něco stane, tak si myslím, že se potom dá už teď dohledat docela dost informací. A to, že nemá město peníze na to, aby to vybuodovalo kompletně, aby to dalo do všech ulic, aby byla všechna zákoutí úplně pod dohledem, tak to je snad logický, ale... město jako takový buduje dál na rozšiřování toho kamerového systému. 00:27:01-5

Výzkumník: Jo, máš ty informace jo, že... 00:27:05-2

Respondent: Jo, mám ty informace, že je to prostě jeden z bodů... pravidelné rozšiřování kamerového systému. Je to podle mne dobrý krok k tomu, aby jsme se tady my občané cítili dál čím dál tím více bezpečněji. 00:27:12-0

Výzkumník: Takže ty sám to teda stoprocentně schvaluješ ty kamery? Ale i třeba co se týče soukromí to schvaluješ? 00:27:23-3

Respondent: Mmm... já je schvaluju, nevadí mi to. 00:27:36-1

Výzkumník: Nevadí, dobře... Mmm... Víš o nějakých spolcích, které přispívaly k úspěšnosti města? 00:27:45-7

Respondent: Nevím, vůbec. 00:27:46-7

Výzkumník: Nevíš, vůbec, jo tak jo. A co říkáš na asistenty prevence kriminality v Bydžově? 00:27:51-8

Respondent: Vzhledem k tomu, že jsem byl téměř, téměř v kuchyni úřadu, tak... vím, že některý nebyly úplně ti nejlepší, jaký mohli být, ale vůbec samotný projekt ten asistent kriminality, tak ten považují za dobrý, pokud se vytipujou opravdu dobrý lidi, který... ti lidi musejí to být Romové, musejí to být Romové, kteří tady k tomu městu mají nějaký vztah, ať už tady bydlí 30 let nebo 40 let, a že tady prostě se chtějí podílet na něčem a musejí být uznávaní v tý, v tý jejich rodině jo. A... v současné době asistenti prevence kriminality si myslím, že jsou dobře vybraní, jsou to lidi, který právě tady nemají vazby na město několik desítek let zpátky a myslím si, že právě tihle lidi dokáží pomoci při řešení různých problémů městské policii nebo státní policii. Takže myslím si, že v současné době prevence kriminality pomocí těch asistentů funguje dobře. 00:29:10-9

Výzkumník: Takže jsi spokojenej? 00:29:14-6

Respondent: Ani ne tak já spokojenej, jako že si myslím, že si to chválí i ti měščí policajti a sociální odbor, protože v momentě, kdy mají něco, tak jsou k tomu jednání přizvaní a mohou pomoci vůbec rozklíčovat rodinné problémy a rodinnou nějakou provázanost toho konkrétního problematizovaného dítěte nebo... tak tomu dokáží pomoci nebo... což vím že pomáhá třeba právě sociálním pracovníkům, že chodí do rodin v momentě, kdy dostane sociálka příkaz k odebrání dítěte, tak tam jde ten asistent a... nevím jestli tam pomáhá, ale vím, že ta sociálka říká... cítíme se bezpečněji, když jdeme do romské rodiny s Romem a víme, že on bude chránit jako nás jo, takže v tomhle tom směru vím, že jako vůbec ta sociálka a hlavně ta městská policie tomu dává zelenou a podporuje to. 00:30:17-4

Výzkumník: Jakej máš ty názor na městskou policii? Jsou tady na správném místě, vykonávají svoji profesi dobře? 00:30:27-9

Respondent: Myslím si, že v určitých směrech by se to mělo lehce pozměnit. Nemyslím si, že by všichni zaměstnanci městské policie pracovali na 100 % podle mých představ, ale zase neříkám že mé představy jsou ty správné představy. A když to vezmu jako v globálu, tak nemyslím si, že by městská policie pracovala jako nějak špatně. Snaží se, seč jim síly stačí a... a neustálým návaem byrokracie na ty

úředníky jim třeba ani nezbyvá tolik času, kolik by oni chtěli, na to aby byli v terénu. [00:31:08-3](#)

Výzkumník: A ty jsi měl nějakou zkušenost s městskou policií? [00:31:14-0](#)

Respondent: S městskou policií jsem zkušenost měl... pozitivní... a to právě když tady pořádáme nějaké takovéhle ty sportovní akce, nebo když tady jsou takový ty sportovní kempy fotbalový, nebo když potřebujeme s něčím pomoc, tak ať už je to doprava nebo že se okolo stadionu pohybuje někdo, koho neznáme, tak prostě že bysme ho potřebovali... nebo že tam to auto už prostě parkuje druhý den, tak jsme si je zavolali a vždycky to bylo vyřešeno dobře. Co si myslím, že by mohlo přispět a pomoci, tak... vůbec jakoby v očích občanů ty měščí policisté tak to je, aby v těch letních měsících prostě používali kolo. Já vím, že když se něco stane závažného, tak že sednou prostě do auta a pojedou, nebo že sedí na telefonu v autech a když je třeba tak přijedou rychleji, ale zase si nemyslím, že ten Nový Bydžov je tak velký, aby nemohli to projet na kole a na kole se dostanou právě do těch míst, který jsou problematictější než když to prostě projedou autem. Jo ne samozřejmě v noci, to chápu, ale přes den, že by se tady mohli projet na tom kole, tak to by asi mohli a myslím si, že by to bylo víc k prospěchu věci, než když to projedou třikrát autem. [00:32:37-0](#)

Výzkumník: A jaký máš názor na státní policii, když to takhle porovnáš? Tady konkrétně v Novém Bydžově... [00:32:42-5](#)

Respondent: Mmm... nemám zkušenosti se státní policií konkrétně v Bydžově. Líbí se mi ten projekt celkově státní policie, že prostě posílají do... do různých těch oddělení lidí z jiného oddělení, že nejezdí jenom Bydžováci, i když samozřejmě to byla výhoda, když to byli Bydžováci a ty jsi neměla obavy, ale myslím si, že to je dobře nastavený, že jezdí jeden místní a jeden cizí nebo jakoby přespolní nebo jak to mám říct. Ale jinak co se týče tady vedení toho oddělení v Bydžově, tak do toho nevidím a nemohu to posoudit. [00:33:24-3](#)

Výzkumník: A nemyslíš si třeba, že to snižuje jejich autoritu takhle když se tady znají s těma Bydžovákama?... [00:33:38-0](#)

Respondent: No, částečně jo. Proto říkám, že se mi líbí ten projekt, že jezdí jeden a jeden. 00:33:40-3

Výzkumník: A ještě teda když to takhle shrnu, tak ty jsi celkově spokojenej, že žiješ v Bydžově? 00:33:44-7

Respondent: Asi jo, ale jsem tady opravdu zavázanej v určitých směrech, ve směrech, který mě tady baví a ve směrech, který tady mám odmala a považuju je teda tak, že je třeba je předávat dál. Takže v tomhleto směru jsem asi spokojenej. Když mi něco chybí, tak si dojedu do Hradce nebo do Prahy, už to není prostě tak daleko... a třeba i díky dálnici do tý Prahy nebo tak. Takže myslím si, že bydlím v pěkným městě, který má potenciál pro zlepšování se a rozvoj. 00:34:09-3

Výzkumník: Tak jo, děkuju moc. 00:34:17-1

Příloha 3

Šetření s rodačkou, žijící v zahraničí

I přesto, že teď dosavadně žiješ v Anglii, označila by ses za „Bydžovačku“?

Můj postoj k Bydžovu jako rodnému městu se samozřejmě nikdy nezmění, i kdybych se měla přestěhovat kamkoliv jinam. Nový Bydžov pro mne vždy zůstane domovem, do kterého se pokaždé ráda vracím.

Jací jsou podle tebe občané města?

Občané města jsou samozřejmě různorodí, ať už jde o povahu či národnost, také záleží na jejich přístupu k městu, od toho se pak odvíjí i jejich chování a reprezentace. Většina občanů se však dle mého názoru zajímá o chod města a mají ho rádi. Pravdou je, že se mohou ve městě nacházet tací, kteří mají problémy se sžitím se s ostatními.

Jsou tu nějakí občani, kteří podle tebe nejvíce vyvolávají konflikty?

Je opravdu těžké konkretizovat tuto otázku na určité občany města, v každém městě se najdou tací, kteří vyvolávají konflikty, u nás je tomu podobně. Myslím si, když porovnám Bydžov před lety a teď, jsme na tom dnes mnohem lépe. V minulosti zde docházelo k dosti trestním činům ze stran romských spoluobčanů a jiných přistěhovaleckých skupin. Kdybych se tedy měla poohlédnout po tom, kdo nejvíce vyvolává problémy, asi bych musela určit skupinu přistěhovalců.

Co je podle tebe největší problém v Bydžově?

Největším problémem jsou dle mého názoru herny, či hospody, ve kterých se herní automaty nacházejí. Tyto prostředky snadno nabádají občany k jejich provozu a následné ztrátě finančních prostředků, což může vézt nadále k dalším druhům trestných činností. Dalším problémem by mohla být konzumace drog a jejich distribuce, která již několik let v Novém Bydžově existuje, a teď již vyplavala s jednou kauzou na povrch.

Myslíš, že je NB bezpečné město, co se týče násilí, drog apod.?

V této době se dá již NB považovat za bezpečné město, muselo se k tomu však dojít s pomocí opatření, jako je například kamerový systém, zvýšení policejní hlídek aj. Došlo i k zákazu konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, což vedlo k celkovému zlepšení a snížení kriminality ve městě.

Nebála ses chodit po NB sama?

Musím říci, že pokaždé, když se vracím domů v nočních hodinách, tak mám určitý respekt a strach, zdali by se nemohlo něco stát, ale to má asi každý člověk. Myslím, že to není v návaznosti na násilných činech.

Jaké jsou ve městě největší problémy? Co by se mělo zlepšit?

Jak jsem již zmínila v otázce č. 4, největším problémem jsou herní automaty, je však těžké tuto problematiku řešit, protože je to otázka spíše státní legislativy než té samotné městské. Každopádně to nedělá samotnému městu dobrou vizitku, takže by nakonec mohlo být na místě, zdali by se městem dal nějakým způsobem tento problém zajistit.

Myslíš, že k posílené bezpečnosti ve městě přispívají nějaké spolky?

O žádných spolcích, které by přispívali této oblasti nevím. Vím však, že zde dochází ke spolupráci s romskou komunitou, a to tím, že na městské hlídky v NB chodí dva strážníci, z nichž je vždy jeden zástupcem právě romské komunity.

Jaká máš názor na vedení města?

Myslím, že vedení města se vždy snaží čelit problémům, které ve městě nastanou, a snaží se je co nejlépe řešit.

Seš spokojena s tím, co vedení města pro město dělá, nebo v tom víš nějaké nedostatky?

Mohu říci, že vedení města se většinou stará o blaho občanů i třeba tím, že když dojde k nějaké stížnosti na facebookové stránce města, tak se vždy snaží někdo kompetentní k problému vyjádřit a uvést ho případně na pravou míru. Jediný

nedostatek vidím akorát v rámci rekonstrukcí odehrávajících se ve městě. Když například probíhala rekonstrukce městského kruhového objezdu, vím, že docházelo ke zdržení v rámci těchto oprav, stejně tomu tak bylo v ulici Karla IV. Proto by bylo dobré, kdyby vedení města bylo v těchto oblastech více důsledné a dbalo na řádném dokončení, i v řádném termínu.

Chodíš volit do městského zastupitelstva?

Ano, pravidelně jsem vždy volila. Myslím, že každý občan, který má tuto možnost, by tak měl učinit, je to to nejmeší.

Jaký máš vztah k policii ve městě? Máš s ní nějaké osobní zkušenosti?

Občas se mi zdá, že policie řeší drobné problémy ve městě, nežli by se soustředila na ty problémy více důležité. Na druhou stranu chápu, že mají v popisu práce řešit i drobné přestupky. Jen bych byla ráda, kdyby se policie opravdu aktivně, důsledně a z vlastní iniciativy podílela na řešení problémů v NB. Osobní zkušenost mám s městskou policií pouze jednu, a to, když jsem šla řešit problém s kamarádkou, která byla fyzicky napadena jednou osobou, která posléze prý byla nějakým způsobem potrestána, avšak policie nedala kamarádce vědět o průběhu vyšetřování, ani o jeho ukončení. To by se dle mého názoru člověk, kterého se takovéto vyšetřování týká, měl dozvědět.

Co víš o asistentech prevence kriminality?

Vím o tom, že mají pomáhat při městských policejních hlídkách v rámci městské bezpečnosti, a především v problematice kriminality romských spoluobčanů, kteří mají v těchto hlídkách svého zástupce. Napomáhá tak k spravedlivému řešení kriminálních činů.

Víš něco o radě pro bezpečnost ve městě Nový Bydžov?

O radě pro bezpečnost nic konkrétního nevím.

Pamatuješ si pochod extrémistů v roce 2011? Co o něm víš?

Vím, že k pochodu došlo na základě po sobě jdoucích trestných činů ze strany romské komunity. Já jsem se pochodu osobně neúčastnila, takže nemohu popsat, o co se přesně jednalo, a k čemu tento pochod měl přímo vézt. Pamatuji si pouze, že tento pochod byl velice v té době medializován, a měli jsme se raději v té době vyvarovat vycházení z domu. Byla jsem tedy v době pochodu doma.

Jaký máš názor na kamerové systémy v NB? Měla jsi s nimi nějaké zkušenosti?

Kamerové systémy jsou v NB na vysoké úrovni, máme veliký počet kamer po celém městě, myslím, že toto opatření velice napomohlo k snížení kriminality v NB. Osobní zkušenost jsem měla pouze v případě, kdy má kamarádka byla jednoho dne napadena v blízkosti, kde bydlí. Jedna z městských kamer pomohla v té době odhalit viníka.

Podepsala jsi petici o bezpečnosti ve městě, co tě k tomu vedlo?

Petici jsem podepsala, a to proto, že v té době docházelo k trestným činům, které chtělo řešit a zaopatřit tak, aby k nim již v budoucnu nedocházelo. Petice tak sloužila k tomu, aby se případ vyřešil a viníci byli spravedlivě potrestáni.

Byla/ jsi členkou nějakého spolu nebo sdružení ve městě?

Jsem stále členkou dobrovolných herců. Dále se angažuji v církevním kostele, jako členka chrámového sboru. A jsem spoluorganizátorka studijních Merendních slavností.